

VÉKÁS JÁNOS

Magyarország és a határon túli magyarok

Kronológia, 2005

2005. január 4.

Az OVB újra megállapította a december 5-i kétkérdéses népszavazás végeredményét; a testület határozatában ismét eredménytelennek mondta ki a kezdeményezéseket, miután az ellenőrzések csak minimális eltérést mutattak a korábban megszámlolt voksokhoz képest.

2005. január 5.

Eörsi Mátyás, Gyurcsány Ferenc miniszterelnök külpolitikai tanácsadója Bukarestben Călin Popescu Tăriceanu román kormányfővel folytatott megbeszélése után kijelentette: a fő cél az, hogy a Kárpát-medence, ezen belül is Románia európai integrációja minél gyorsabban menjen végbe, s ehhez a már uniós tag Magyarország minden segítséget megad. Tăriceanu elmondta: büszke arra, hogy az RMDSZ képviselői részt vesznek a bukaresti kormányban, és hozzájárulnak az ország sikeres fejlődéséhez.

2005. január 6.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök sajtótájékoztatón ismertette a határon túli magyarokkal kapcsolatos ötponos javaslatát, amely keretében a kormány, többek között a nemzeti vízum bevezetésével, könnyítené a határon túli magyarok helyzetét. A nemzeti vízumot azok kérelmezhetnék, akik nyelvük, kultúrájuk, nemzeti identitásuk megőrzése érdekében, oktatási, egészségügyi céllal, a családi kapcsolatok fenntartása céljából hosszabb időt kívánnak Magyarországon tölteni, öt évre lehetne igényelni, kilencven napot meghaladó magyarországi tartózkodásra és tetszőleges számú határátlépésre jogosítana, de nem tartalmazna munkavállalási jogot. Emellett átalakítják az idegenrendészetre és bevándorlásra vonatkozó szabályokat és megvalósítják a Szülőföld Programot.

2005. január 7.

Szabadkán a MÁÉRT határon túli tagjainak kétnapos tanácskozása kitartott a kettős állampolgárság követelése mellett és határozatot hozott a HTMSZF megalakításáról.

2005. január 7.

A román kormány úgy döntött, négy megyében (Beszterce-Naszód, Krassó-Szörény, Kovászna, Máramaros) magyar prefektust, nyolcban pedig magyar alprefektust nevez ki.

2005. január 7.

Szlovákia legfőbb ügyésze visszautasította a Szlovák Nemzeti Megújulás nevű szervezet 5702 aláírással támogatott követelését, hogy tiltsák be a kormányhoz tartozó MKP-t, mert annak tevékenysége a Szlovák Köztársaság nem magyar nemzetiségű többségének diszkriminációját célozza.

2005. január 11.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök rádióinterjújában kijelentette: a magyar kormány a kettős állampolgárság helyett a határon túli magyarok autonómiaökrékvéseit kívánja támogatni, ennek alapfeltevétele azonban a jószomszédi kapcsolatrendszer.

2005. január 12.

A kormány Avarkeszi Dezsőt bízta meg, hogy március 31-ig átfogó koncepciót készítsen a finanszírozást, a jogi szabályozást és az ügykezelést illetően az idegenrendészeti, honosítási és bevándorlási témában.

2005. január 13.

Kasza József a *Magyar Szó*ban kijelentette: „Meggyőződésem, ha nem lett volna Kovács László egykori külügyminiszter részéről az a felesleges időhúzás, amit valamennyien tapasztaltunk, akkor most nem alakult volna ki ekkora feszültség az anyaország meg a határon túli magyarok között.”

2005. január 13.

A parlamentben zárt ajtók mögötti négypárti egyeztetés kezdődött az új nemzetpolitikáról. Az MDF-et Dávid Ibolya pártelnök, az MSZP-t Újhelyi István alelnök, a Fideszt Kövér László, az országos választmány elnöke, az SZDSZ-t Eörsi Máttyás ügyvivő képviselte.

2005. január 13.

A Kasza Józseffel és Bugár Bélával folytatott megbeszélés után Gyurcsány Ferenc kijelentette: „Egyezés elérésére jelenleg azt a megoldást látjuk, amely a határon túliak státusának alkotmányos rendezése, ha kell, alkotmányos törvények módosítása, ezt követően pedig a Magyar Köztársaságba, illetve lehetőség szerint az EU tagországaiba szóló útlevél megadása.”

2005. január 13.

Kolozsváron sajtótájékoztatót tartott a *Trianon*-film vetítését megszervező Erdélyi Magyar Ifjak szervezete, amelyen jelen volt Koltay Gábor rendező és Raffay Ernő történész is. Közölték: a film romániai bemutatása miatt kirótt büntetést nem fizetik ki, az ügyet akár Brüsszelig is elviszik, és megbízzák az EMI-t, kérje fel az RMDSZ helyi vezetőségét, hogy március 15-én a kolozsvári Sportszarnokban mutassa be a *Trianon* című filmet.

2005. január 14.

Kasza József és Bugár Béla Budapesten átadta Mádl Ferenc köztársasági elnöknek a HTMSZF felkérését, hogy az államfő terjesszen törvényt a parlament elé a kettős állampolgárság rendezése érdekében.

2005. január 14.

Orbán Viktor Budapesten Kasza József VMSZ-elnökkel találkozáva gratulált a HTMSZF megalakításához, és közölte, javasolni fogja, hogy az Országgyűlés tekintse azt konzultatív testületnek.

2005. január 17.

Budapesten a Călin Popescu Tăriceanu román kormányfővel folytatott megbeszélés után tartott sajtótájékoztatón Gyurcsány Ferenc közölte: ősztől minden évben közös magyar–román kormányülést tartanak, és az első, bukaresti tanácskozás témája a következő évtized régiós fejlesztési programja lesz.

2005. január 19.

Szájer József, a Fidesz EP-delegációjának vezetője brüsszeli sajtótájékoztatóján bejelentette: levélben tett javaslatot az EP-ben tevékenykedő magyar és határon túli magyar képviselőknek, hogy hozzanak létre hivatalos fórumot, amelyen minden érintett párt (Fidesz, MSZP, SZDSZ, MDF, valamint a szlovákiai MKP) megbízott képviselője rendszeresen figyelemmel kísérné az EP-ben a magyarokat érintő ügyeket.

2005. január 19.

A kárpátaljai megyei fellebbviteli bíróság visszaállította a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola épületének tulajdonjogát, megsemmisítve a beregszászi bíróság 2004. júliusi határozatát.

2005. január 20.

Vuk Drašković Szerbia és Montenegró-i külügyminiszter Budapesten Gyurcsány Ferenc miniszterelnökkel és Somogyi Ferenc külügyminiszterrel tárgyalt. Utazása előtt Drašković Belgrádban kijelentette, hogy nincs kifogása a vajdasági magyarok kettős állampolgársága ellen. (*Politika*, 2005. 01. 24.; *Danas*, 2005. 01. 24.; B92)

2005. január 20.

Călin Popescu Tăriceanu román miniszterelnök Monica Macovei igazságügy-miniszter javaslatára Kibédi Katalint, a szatmárnémeti törvényszékhez tartozó ügyészség volt főügyészét nevezte ki az igazságügy-minisztériumi államtitkári tisztségre, holott az RMDSZ Székely Ervin volt Bihar megyei képviselőt javasolta erre a funkcióra.

2005. január 22.

Gajdos István UMDSZ-elnök, az ukrán parlament képviselője elhagyta pártja, az Egyesített Ukrán Szociáldemokrata Párt (SZDPU[o]) parlamenti frakcióját, és belépett az elnökválasztáson győzelmet aratott Ukrán Szocialista Párt (SZPU) frakciójába, holott a választások során ellenlábasának kampányolt. (*Kárpáti Igaz Szó*, 2005. 01. 22.)

2005. január 23.

Glatz Ferenc, az MTA Történettudományi Intézetének igazgatója Nagyváradon „A kulturális autonómia Romániában; elv, jog, eszköz, stratégia, cél” című politikai fórumon kifejtette: a magyar államnak rögzítenie kellene, mekkora összeggel támogatja a határon túli magyarságot, e támogatás jogcímeiként pedig kimondania, hogy az ország határain kívül élő magyarok a magyar kultúra fenntartói. Eközben a határon túliak ügyét nemzetstratégiai kérdésként kell kezelni, és ki kell vonni a pártpolitikai csatározásokból.

2005. január 24.

Duray Miklós, az MKP ügyvezető alelnöke a *Sme* című szlovákiai lapnak kijelentette: az MKP az 1998-as, majd a 2002-es választások után – erre jogosító választási eredményei birtokában – „Washington és Brüsszel kérésére” lehetett kormánypárt. Ha ez az elvárás a következőkben már nem jelentkezik, akkor „a szlovák pártok igyekeznek majd kiszorítani az MKP-t a kormányból”.

2005. január 24.

Juraj Migaš budapesti szlovák nagykövet kijelentette: Szlovákia kész tárgyalni Magyarországgal a kétoldalú kapcsolatok legkülönbözőbb területeiről, de kizárja a vitát a szlovákiai magyarok esetleges autonómiájáról. A magyar–szlovák kapcsolatokban az EU-n belüli közös ügyeket, így például a regionális fejlesztést, autópályák építését kellene előtérbe helyezni, „nem pedig felesleges dolgokkal terhelni a kapcsolatokat”.

2005. január 25.

Ján Slota zsolnai polgármester, a SNS elnöke levelet intézett az EP minden képviselőjéhez, azt állítva, hogy Gyurcsány Ferenc miniszterelnöknek az autonómiatörekvések támogatására vonatkozó kijelentése „nemcsak a független Szlovákia területi egységét veszélyeztető és az ország önrendelkezésébe való beavatkozás, de az érintett európai térség destabilizálásának lehetséges eleme is”.

2005. január 25.

Bojan Kostreš, a Vajdasági Képviselőház elnöke és Egeresi Sándor alelnök fogadta Csúrog, Zsablya és Mozsor 1944-ben meggyilkolt, elűzött, koncentrációs táborba hajtott magyar lakosainak és hozzátartozóiknak küldöttségét. Kostreš kijelentette: „Ha nem emlékezünk meg róluk, akkor egyenlőségjelet teszünk az ártatlan áldozatok és a bűnözők közé”.

2005. január 27.

Frunda György RMDSZ-szenátort, Románia ET-küldöttségének tagját az Európa Tanács monitoring bizottságának elnökévé választották.

2005. január 27.

Csáky Pál szlovákiai miniszterelnök-helyettes Bukarestben megbeszélést folytatott a romániai kormányban ugyanilyen posztot betöltő Markó Bélával. Megegyeztek abban, hogy az MKP és az RMDSZ egyaránt most készíti elő a kisebbségi törvény tervezetét, jelezték: ez ügyben is egyeztetni fognak egymással.

2005. január 29.

Szabadkán megkezdte munkáját az EP Tényfeltáró Bizottsága, hogy háromnapos vajdasági és belgrádi tartózkodása során fényt derítsen a vajdasági nemzetiségi viszonyokat érintő problémákra és az etnikai színezetű incidensek hátterére. Tagjai: Doris Pack, az EP Délszláv Vegyes Bizottság elnöke, valamint Becsey Zsolt (Fidesz – MPSZ) és Hegyi Gyula (MSZP) magyarországi, Jelko Kacin szlovéniai és Johannes Swoboda osztrák EP-képviselő.

2005. január 30.

Albert Sándor, a 2004 őszen megnyílt első önálló szlovákiai magyar felsőoktatási intézmény, a révkomáromi székhelyű Selye János Egyetem rektora átvette kinevezését Ivan Gašparović szlovák államfőtől.

2005. február 1.

A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével kitüntetett Farkas Árpád költő, műfordító úgy döntött, nem veszi át a magas rangú kitüntetést. Mádl Ferenchez intézett levelében ezt azzal indokolta, hogy bár ismeri a köztársasági elnök álláspontját a népszavazás ügyében, mégsem tekinthet el a magyar kormány szerepétől e kitüntetés odaítélésében, a kormány pedig a kettős állampolgárságról szóló népszavazás előtti kampányában „megvádolta a határon túli magyar nemzeti közösségeket Magyarország és állampolgárai kifosztásának szándékával”.

2005. február 1.

Kasza József VMSZ-elnök a *Gradanski list* című újvidéki napilapban elégedetlenségét fejezte ki az EP vajdasági Tényfeltárási Bizottságának munkájával kapcsolatban.

2005. február 1.

Doris Pack az EP Külügyi Bizottsága előtt beszámolt a vajdasági Tényfeltárási Bizottság tapasztalatairól, megállapítva: nem szervezett, hanem egyedi esetekről van szó a vajdasági incidenseknél, de a kilengések valóban sok esetben etnikai jellegűek. A vitát lezárva Elmar Brok bizottsági elnöke úgy nyilatkozott, a mostani misszió próbakő lehet, mennyire tudja megvédeni kisebbségeit az EU.

2005. február 1.

Budapesten lezajlott az első szakértői tanácskozás a magyar kormányzati szervek és a határon túli szervezetek képviselői között a határon túli magyarság gondjainak enyhítését célzó, úgynevezett ötponos javaslatcsomagról: a Szülőföld Programról, a vízümpolitikáról, a határon túli magyaroknak nyújtandó útleveletről, munkavállalási engedélyek kiadásáról és a honosítási eljárás egyszerűsítéséről.

2005. február 2.

A vajdasági Kereszténydemokrata Európa-mozgalom úgy döntött, beszünteti önálló politikai tevékenységét, és felszólította tagságát, hogy csatlakozzon a VMSZ-hez.

2005. február 4.

Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke bejelentette: Szegeden Predrag Marković szerbiai parlamenti elnökkel folytatott megbeszélésükön megegyeztek az oktatás, a kulturális és a gazdasági élet területére kiterjedő magyar–szerb toleranciaprogram indításáról.

2005. február 8.

Markó Béla bukaresti sajtóértekezletén bejelentette: nyílt vitára bocsátják a kisebbségi törvény tervezetét.

2005. február 8.

Szabadkán a HVIM szervezésében bemutatták Koltay Gábor *Trianon* című filmjét.

2005. február 10.

A HTMH és az Iskola Alapítvány Kolozsváron aláírta a 2004–2005-ös tanévre vonatkozó oktatási-nevelési támogatásról szóló megállapodást.

2005. február 11.

Szabadkán együttes ülést tartott az MNT és a magyarországi Szerb Országos Önkormányzat. Jelen volt Szabó Vilmos, a MEH politikai államtitkára és Rasim Ljajić, Szerbia és Montenegró emberi jogi és kisebbségügyi minisztere is, akik aláírták a Szerbia és Montenegró, valamint Magyarország Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottsága 2004. december 13-án Budapesten megtartott első ülésének jegyzőkönyvét.

2005. február 11.

Az ELTE Művészetelméleti és Médiakutatási Intézete beszélgetést szervezett a kettős állampolgárságról. Niedermüller Péter arról beszélt, hogy a népszavazás eredménye nem „nemzeti tragédia”, pusztán azt bizonyítja, hogy a magyarországi társadalom nagyobb része a politikai nemzet elvét vallja magáénak. Tamás Pál kifejtette: a romániai magyar politizálás a következő években egyre nagyobb mértékben úgyis romániai bel-, és nem magyar nemzetpolitika lesz.

2005. február 12.

A HTMH és a Szlovákiába juttatott oktatási-nevelési támogatásokat kezelő Pázmány Péter Alapítvány vezetői Galántán aláírták a támogatások folyósításáról szóló szerződést, s meghirdették a következő tanév időszakára esedékes pályázatokat.

2005. február 12.

Az SZNT Gyergyószentmiklóson megtartott tanácskozásán elfogadtak egy-egy a magyar kormányfőhöz, Románia elnökéhez, illetve a román kormányhoz intézett levelet, támogatásukat kérve Székelyföld területi autonómiájának megvalósításához.

2005. február 13.

Bálint-Pataki József a HTMH és Kelemen Hunor az Iskola Alapítvány képviselőjében Kolozsváron aláírta a 2004–2005-ös tanévre vonatkozó oktatási-nevelési, tankönyv- és taneszköz-támogatási szerződést.

2005. február 14.

Az Országgyűlés elfogadta a Szülőföld Alapról szóló törvényt.

2005. február 15.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök kijevi látogatásán megbeszélést folytatott Olekszandr Moroz szocialista pártelnökkel, valamint Gajdos Istvánnal, a szocialista frakció magyar tagjával, az UMDSZ elnökével.

2005. február 15.

Orbán Viktor Fidesz-elnök, Kövér László, a párt országos választmányának elnöke és Németh Zsolt, a párt Külügyi Kabinetjének vezetője Budapesten megbeszélést folytatott Szász Jenővel, az erdélyi MPSZ elnökével, Szilágyi Zsolt országos választmányi elnökkel, Árus Zsolt alelnökkel és Nagy Pál ügyvezető alelnökkel.

2005. február 16.

Kasza József VMSZ-elnök Újvidéken Rolf Ekeusnak, az EBESZ kisebbségügyi főbiztosának úgy nyilatkozott, hogy a nemzeti alapú incidensek a Vajdaságban Vojislav Koštunica kormányának hatalomra kerülésével szaporodtak meg.

2005. február 17.

A Hungária Televízió Közalapítvány kuratóriuma Cselényi László kolozsvári születésű rendezőt választotta meg a Duna Televízió elnökének, aki kijelentette: „Szeretném, ha a Duna Televízió – miközben hangsúlyozottan magyar és nemzeti televízió – egyben a világ minden táján élő elnyomott és kisebbségi sorban élőknek is egyfajta védőbástyája lenne”.

2005. február 18.

Tabajdi Csaba budapesti sajtótájékoztatóján bejelentette: az MSZP nemzetpolitikai tagozata javasolja a kormánynak, hogy kezdjen háromoldalú tárgyalásokat a határon túli magyarok autonómiájáról.

2005. február 18.

Bálint-Pataki József HTMH-elnök Szabadkán aláírta a Vajdaságban és Horvátországban folyósítandó, 2004–2005-ös tanévre szóló oktatási-nevelési, tankönyv- és taneszköz-támogatások, valamint a felsőoktatásban tanuló hallgatók támogatásáról szóló megállapodást Dudás Károllyal, a vajdasági és Csapó Nándorral, a horvátországi ajánlószervezet elnökével.

2005. február 19.

Az MKP Országos Tanácsa határozatában aggasztónak ítélte, hogy „Magyarország kormánya nem folytat következetes egyeztetéseket a MÁÉRT tagjaival”.

2005. február 19.

Bálint-Pataki József, a HTMH elnöke és Kocsis Mariann, a KAMOT Jótékonyági Alapítvány elnöke Beregszászon aláírta a 2004–2005-ös tanévre vonatkozó „Szülőföldön magyarul” oktatási-nevelési támogatásról szóló egyezményt.

2005. február 19.

Kanizsán a VMDP tisztújító kongresszusán újválasztották Ágoston András elnököt, valamint Sepsey Csaba és Csorba Béla alelnököt.

2005. február 19.

A Böröcz József vezette VMPPM elnöksége úgy döntött, hogy beszünteti önálló politikai tevékenységét, és tagjai a Kasza József vezette VMSZ-ben folytatják a munkát „a Vajdaság autonómiájáért, nemzeti autonómiánkért és a kettős állampolgárságért”.

2005. február 20.

A vajdasági Szécsányi rádióban az igazgató rendeletére megszüntették a magyar nyelvű adást.

2005. február 22.

Bugar Béla az *Új Szóban* kifejtette a Szülőföld Alappal kapcsolatos aggályait, hangoztatva, nem tartaná jónak, ha a kormány felhatalmazást kapna arra, hogy az addigi támogatási rendszereket olvassza be a Szülőföld Alapba, és azt sem, hogy az Alap tizenöt tagú igazgatótanácsát nem a parlament, hanem a kormány nevezi ki.

2005. február 22.

A romániai hírközlő eszközök ismertették az EBESZ Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (ODIHR) által készített jelentést, amely a 2004. évi romániai választásokon tapasztalt számos hiányosságot és szabálytalanságot sorolt fel. Javasolta annak a törvényeknek a törlését is, amely a kisebbségi szervezetek számára eltérő feltételeket szab a választásokon való induláshoz, vagyis megkülönbözteti a parlamentben lévő és a parlamenten kívüli szervezeteket, ezáltal egyenlőtlen helyzetet teremtve közöttük.

2005. február 24.

Nagyváradon megkezdte egész napos magyar adását a Partium kereskedelmi rádió.

2005. február 27.

Mintegy ötven Szerbiában, Horvátországban és Magyarországon élő horvát–bunyevác nemzetiségű kiemelkedő személyiség nyílt levelet intézett Horvátország és Szerbia kormányához, követelve, hogy állítsák le a vajdasági horvát etnikai közösségnek a horvátra és bunyevácra való megosztását, ami szerintük Észak-Bácskában az állam nyílt támogatásával történik. Erre, mint írják, legújabb példa a „bunyevác nyelv” tanításának a bevezetése a vajdasági iskolákban.

2005. február 28.

Baráth Etele európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter és Csáky Pál európai ügyekért felelős szlovákiai miniszterelnök-helyettes Budapesten Magyarország és Szlovákia nemzeti fejlesztési tervének összehangolásáról, a visegrádi országok együttműködéséről tárgyalt.

2005. március 1.

Budapesten újabb egyeztetést tartottak a MÁÉRT-en képvisellel rendelkező szervezetekkel a kormányfő által január elején felvázolt ötpontos nemzetpolitikai programról. Az MKP képviselői, elnökségi döntésre való hivatkozással, nem vettek részt a Szülőföld Alappal és a magyar közösségek autonómiatörekvéseinek áttekintésével kapcsolatos pontok megvitatásában.

2005. március 1.

Újvidéken a regionalizmusról szervezett nemzetközi konferencián Bojan Kostreš, a Vajdasági Képviselőház elnöke kijelentette, az új szerbiai alkotmányban modern autonómiaként kellene meghatározni a Vajdaságot, mert Európában már javában tart a regionalizálás.

2005. március 2.

Zentára látogatott Kocsi László, a magyar parlament MSZP-s képviselője, az Országgyűlés Külügyi Bizottságának tagja és Szabó Béla, a HTMH elnökhelyettese. Kíséretükben volt Bunyik Zoltán tartományi oktatási és művelődésügyi titkár és Dudás Károly, a CMH irodák vezetője. A helyi önkormányzatban Juhász Attila polgármester tájékoztatta a vendégeket a község helyzetéről. Ezután el látogattak a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetbe, az információs irodába és a tehetséggondozó gimnáziumba. Szabadkán találkoztak Kasza Józseffel, a VMSZ elnökével és Józsa Lászlóval, az MNT elnökével.

2005. március 3.

Duray Miklós a Pátria rádióban az általa sikertelennek minősített budapesti egyeztetési kísérlet nyomán kijelentette: „vége van annak a doktrínának, hogy a mindenkor magyar kormánnyal kell jó viszonyt fenntartani”.

2005. március 3.

Batiz András kormányzóvivő bejelentette: a kilenc határon túli magyar szervezettel folytatott tanácskozás után Avarkeszi Dezső kormány megbízott módosító javaslatot terjeszt be a februárban elfogadott Szülőföld Programhoz, amelyben szerepel a Szülőföld Alap évente egymilliárd forintos költségvetési támogatása, a MÁÉRT tagszervezeteinek beleszólási lehetősége a tanács és a kollégium összetételébe, valamint a határon túli magyar közösségek kapcsolattartásának támogatása.

2005. március 3.

Szegeden kétnapos tanácskozás kezdődött a délkelet-európai régió stabilitásának és demokratizálódásának elősegítéséről a Szeged Biztonságpolitikai Központ és a szabadkai Nyitott Távlatok Civil Szervezet közös szervezésében.

2005. március 4.

Milorad Mirčić, a Szerbiai Képviselőház Biztonságügyi Bizottságának elnöke, az SRS képviselője a *Nacional* című lapban kijelentette: a pacséri általános iskola falán megjelent szerbellenes feliratoknak az a rendeltetésük, hogy az állam részéről éles reagálást váltsanak ki, amit Kasza József a nemzetközi fórumokon a vajdasági magyarok veszélyeztetettségének bizonyítékaként hozhat fel.

2005. március 4.

Kolozsváron a tüntetők megakadályozták, hogy Eörsi Mátyás SZDSZ-es képviselő előadást tartson a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen.

2005. március 5.

A VMSZ a nagybecskereki filmszínházban tartotta meg zárt ajtók mögött tizedik közgyűlését, amelyen a 216 küldött meggyőző többséggel választotta újra pártelnökké Kasza Józsefet, aki az egyetlen jelölt volt az elnöki tisztségre. A szavazás után Kasza bejelentette, hogy ez az utolsó mandátum, amelyet elvállalt a párt élén. Megválasztották a 44 tagú Tanácsot is.

2005. március 7.

Az Országgyűlésben Avarkeszi Dezső napirend előtti felszólalásában a miniszterelnök által januárban ismertetett ötpontos nemzetpolitikai programjavaslat kapcsán az ellenzék együttműködését kérte ahhoz, hogy a Szülőföld Alapról szóló, már elfogadott törvény módosítását március 21-én elfogadhassa a parlament. Mint mondta, az általa benyújtott önálló képviselői indítvány célja, hogy a határon túl élő magyar szervezetek képviselőinek javaslatait is beépítsék a jogszabályba.

2005. március 9.

A HMDK Eszéken megtartott sajtótájékoztatóján elégedetlenségét fejezte ki a saját listájáról a száborba beválasztott Ádám Jenő független képviselővel szemben, felszólítva arra, hogy lásson hozzá egy képviselőhöz méltó aktív munkához, amit elvárnak tőle a horvátországi magyar választópolgárok.

2005. március 9.

Markó Béla levélben kezdeményezte a találkozót Tőkés Lászlóval, hangoztatva: „az RMDSZ rendkívül fontosnak tartja az egyházakkal, a civil és szakmai szervezetekkel való folyamatos konzultációt”.

2005. március 10.

Kapusy Dániel, az AMM Group informatikai tanácsadó cég regionális kereskedelmi igazgatója Bukarestben bejelentette: a nagyrészt magyar tőkével Romániában működő vállalatok részvételével megalakul Bukarestben a Romániai Magyar Üzleti Egyesület, amelyet várhatóan még márciusban bejegyeznek.

2005. március 11.

A VMSZ Tanácsa Kern Imrét választotta meg a VMSZ ügyvezető alelnökévé, akit a párt fejlesztésével, működtetésével és az önkormányzatokkal való kapcsolattartás feladatkörével bíztak meg. Alelnök lett Bunyik Zoltán, Dudás Károly, Dobai János és Szakmány Major Edit, az elnökségbe pedig ismét bekerült Józsa László és Pásztor István.

2005. március 11.

A PER romániai szervezete Bukarestben konferenciát rendezett a készülő romániai kisebbségi törvényről, amelyen Szerbia és Montenegró-i, lengyelországi, magyarországi és romániai szakemberek is részt vettek.

2005. március 15.

Az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc ünnepén Gyurcsány Ferenc miniszterelnök üzenetet intézett a határon túli magyarokhoz.

2005. március 15.

Az erdélyi magyarok Marosvásárhelyen tartott március 15-i központi megemlékezésén Markó Béla ünnepi beszédében a nemzeti egységről és összetartozásról beszélt. Felolvasták Călin Popescu Tăriceanu román és Gyurcsány Ferenc magyar miniszterelnök ünnepi üzenetét, ez utóbbit a hall-

gatóság végig füttykoncerttel, pfujolással és „áruló” felkiáltásokkal fogadta. Előző nap hasonlóan fogadták Gyurcsány üzenetét Dunaszerdahelyen is.

2005. március 15.

A Magyar Újságírók Országos Szövetsége Aranytoll díjjal a határon túli magyar újságírók közül az erdélyi Ágoston Hugót és a vajdasági Vukovics Gézát tüntették ki. A magyar Pulitzer-díjat Cs. Gyimesi Éva erdélyi irodalomtörténész, kritikus, valamint Végel László vajdasági regény- és esszéíró, publicista kapta.

2005. március 16.

Erdélyi Géza, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház püspöke közölte: azért nem vette át a magyar nemzeti ünnep alkalmából neki odaitélt Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjét, mert hívei – tekintettel a december 5-i magyarországi népszavazás körülményeire – emiatt elfordultak volna tőle.

2005. március 16.

Az *Új Szó* közölte: Szlovákiában az elmúlt ősszel mindössze 4111 elsőt írtak be magyar oktatásra, 159-cel kevesebbet, mint egy évvel korábban.

2005. március 16.

Az EU külügyminiszterei elhalasztották a Horvátországgal tartandó csatlakozási tárgyalások március 17-re tervezett megkezdését, mert Horvátország nem kutatta fel és nem adta át a hágai törvénytörvényeknek Ante Gotovina horvát tábornokot, aki Hága szerint háborús bűnöket követett el a szerbek lakta horvátországi területek visszafoglalására indított 1995-ös hadjárat vezetőjeként.

2005. március 16.

Tőkés László azt válaszolta Markó Béla 2005. március 9-i levelére, hogy nem kíván az RMDSZ elnöke által emlegetett „Párbeszéd a jövőért” című, választási propagandacélokat szolgáló „konzultációsorozatba” bekapcsolódni, viszont feltett szándéka az autonómia tárgyában érdemi párbeszédet folytatni.

2005. március 18.

Vas és Zala megye, valamint a szlovéniai Muravidék önkormányzatainak vezetői Szombathelyen együttműködési megállapodást írtak alá az oktatási, kulturális és ifjúsági kapcsolatok fejlesztéséről.

2005. március 18.

Duka Zólyomi Árpád, az EP szlovákiai küldöttségének képviselője, az MKP alelnöke lemondott a pártnban betöltött tisztségéről, miután neve is szerepel a Nemzeti Emlékezet Hivatala által közzétett ügynöklistán. Bejelentette, hogy az EP-ben kitölti megbízási idejét, mert ott a választók akaratóból lett képviselő. A közel százezer nevet tartalmazó szlovákiai ügynöklistán a magyarok közül szerepelt még többek között Neszméri Sándor (a Duna Televízió és a *Magyar Nemzet* pozsonyi tudósítója), Szilvássy József (az *Új Szó* egykori főszerkesztője), Varga Sándor (az IKA szlovákiai alkuratoriumának elnöke). Duka Zólyomi ugyanakkor – akárcsak Neszméri és Szilvássy – tagadta, hogy együttműködött volna a kommunista államrendőrséggel.

2005. március 18.

Az RMDSZ nyilvánosságra hozta a nemzeti kisebbségek jogállását szabályozó törvény tervezetét.

2005. március 18.

Kasza József sajtótájékoztatón bejelentette: a VMSZ Elnöksége értékelt az MNT hároméves munkáját és megkezdte a felkészülést a 2006. évi választásra, amikor lejár tagjainak négy évre szóló megbízási ideje. Az elnökség értékelése szerint a tanács nagyon komoly és mélyreható munkát végzett, és minden tekintetben igazolta létjogosultságát.

2005. március 19.

Az RMDSZ Marosvásárhelyen megemlékezést szervezett az 1989. évi eseményekről. Ugyanakkor Kincses Előd, az előbbivel egy időben, külön megemlékezést szervezett, amelyen Schmidt Mária, a budapesti Terror Háza Múzeum igazgatója lépett fel, tolmácsolva Orbán Viktor üzenetét is.

2005. március 20.

Klemm József, az Újvidéki Rádió szerkesztője közölte: az Újvidéki RTV igazgatója Belgrádból utasítást kapott arra, hogy a dolgozók létszámát 25%-kal kell csökkenteni. Ennek részarányos alkalmazásával az Újvidéki Rádió magyar szerkesztőségében 10 fővel kevesebb, 43 helyett 33 lenne, holott a jelenlegi létszámmal sem tudják kielégíteni a közszolgálati rádió alapkövetelményeit. Buda Hajnalka, az Újvidéki Televízió szerkesztője szerint a 29 főt foglalkoztató magyar szerkesztőségben senkinek sem mondanak fel, de fennáll a veszély, hogy néhányan önként távoznak.

2005. március 21.

Az Országgyűlés Külügyi Bizottságának kormánypárti többsége – a fideszes képviselők tartózkodása mellett – általános vitára alkalmasnak ítélte a Szülőföld Alapról szóló, 2005. február 14-én elfogadott törvény módosítását.

2005. március 21.

Törzsök Erika bejelentette: az EÖKK létrehozta a Közép-európai Közösség Virtuális Üzleti Klubot a közép-európai kis- és középvállalkozások üzleti együttműködésének fokozása érdekében, amely működésének tere a www.ceucom.net (Central-European Community) internetes portál.

2005. március 22.

Szabadkán alig tíz percig tartott a VMSZ és a VMDP közötti megbeszélés, mert Kasza József a tárgyalások előfeltételeként követelte a pártja által kidolgozott viselkedési kódex aláírását (amivel a pártok lemondtak volna egymás nyilvános bírálatáról), Ágoston András viszont ezt elutasította.

2005. március 23.

Az Újvidéki Rádió és Televízió magyar szerkesztőségei kilátásba helyezett újabb elbocsátások kapcsán követeléssel fordultak a szerbiai, a vajdasági és a nemzetközi szervekhez a szerkesztőségek helyzetének tartós rendezése érdekében.

2005. március 24.

Ion Iliescu volt romániai államfő Marosvásárhelyen tartott sajtóértekezletén a magyarokat tette felelőssé az 1990. márciusi marosvásárhelyi véres eseményekért, kijelentve: „Az egész amiatt történt, ahogyan a március 15-i rendezvények folytak. A román lakosság gyanakvással figyelte ezeket az ünnepségeknek a jellegét. Felmerült a szegregáció és az oktatási különválás kérdése.”

2005. március 25.

A Köztársaság Elnökének Érdemérme kitüntetését adományozta Mádl Ferenc köztársasági elnök Farkas Árpád költőnek, a *Háromszék* című napilap főszerkesztőjének. Az ünnepélyes átadásra Bu-

dapesten, a Sándor-palota Tükörtermében került sor. Farkas Árpád február elején visszautasította a Magyar Köztársaság középkeresztjét arra hivatkozva, hogy a december 5-i népszavazás után nem tekinthet el a magyar kormány szerepétől e kitüntetés odaítélésében.

2005. március 25.

László Boglár szövívő sajtótájékoztatón közölte: a magyar kormány visszautasítja Ion Iliescu volt román államfő 2005. március 24-i kijelentését, amellyel a magyarokat tette felelőssé a tizenöt évvel korábbi marosvásárhelyi véres eseményekért.

2005. március 26.

Az *Új Szó* beszámolt arról, hogy a Comenius Egyetem Bölcsészettudományi Karának magyar nyelv és irodalom tanszéke megkapta a működési engedélyt az Akkreditációs Bizottságtól a hungarológia tanulmányi programra.

2005. március 29.

Bródi Gábor, a Külügyminisztérium helyettes államtitkára az Országgyűlés Emberi Jogi Bizottságának ülésén kijelentette: a magyar kormány az EU-n belül kötelező szolidaritás elve alapján képviselte azt az álláspontot, hogy a Beneš-dekrétumok ügye ne kerüljön az ENSZ Emberi Jogi Bizottsága elé, hanem elsősorban a közösségen belül próbálják meg azt kezelni.

2005. március 31.

Markó Béla államminiszterként, az Etnikumközi Kisebbségi Hivatallal közösen betervezte a román kormány elé az RMDSZ által kidolgozott kisebbségi törvénytervezetet.

2005. március 31.

Brüsszelben az EP Külügyi Bizottsága Bulgária és Románia csatlakozási feltételeiről döntött. Románia esetében kimondta, a nemzeti kisebbségek védelmére vonatkozó általános rendelkezések mellett, a magyar kisebbség védelmének érdekében, az erdélyi magyarság számára biztosítani kell a személyi elvű önrendelkezést, ezen belül Székelyföld számára pedig az önkormányzatiságot. Az erre vonatkozó kiegészítő javaslatokat a dél-tiroli Michael Ebner és a katalán Ignaci Guardan nyújtotta be. Gál Kinga, a bizottság fideszes tagja az eurorégiók kialakítását célzó kezdeményezésével csatlakozott a javaslatához. Tabajdi Csaba szocialista és dr. Szent-Iványi István szabaddemokrata képviselő nem támogatta a javaslatot.

2005. április 2.

Kasza József a *Dnevnik*ben közölte: a VMSZ az elkövetkező időszakban a területi autonómia törvényi alapjának kidolgozásával lesz elfoglalva, amely főleg a kilenc, jobbra magyarok lakta észak-vajdasági községet ölelné fel. Az elképzeléseket akkor hozza nyilvánosságra, ha pártja azokat részletesen kidolgozza, és ha meglesznek Szerbiában a törvényes feltételek a szóban forgó autonómiaforma megvalósításához.

2005. április 2.

Az RMDSZ SZKT marosvásárhelyi ülésén külön határozatban foglalt állást az észak-erdélyi autópálya mellett. Markó Béla a sajtónak kijelentette: „a román politikusoknak meg kell érteniük, vagy segítenek Erdélyen, vagy hagyják, hogy Erdély segítsen önmagán. A török kamionok kedvéért nem mondhatunk le Erdély jövőjéről”.

2005. április 5.

Szerbia Képviselőháza leváltotta a nemzetek közötti viszonyokkal foglalkozó bizottság elnöki posztjáról Esad Džudžević szandzsáki muzulmán képviselőt, aki a Demokrata Párt listáján jutott mandátumhoz.

2005. április 6.

A kormány első olvasatban megtárgyalta az állampolgársági, illetve az idegenrendészeti törvény módosításának javaslatát, amellyel jelentősen rövidülhet a magyar állampolgárságú felmenőkkel rendelkező, nem magyar állampolgárok honosításának időtartama.

2005. április 7.

Jovan Pejic, a magyarellenes kirohanásairól ismert kikindai történész a *Nedeljni Telegraf* című lapnak azt nyilatkozta, hogy a HVIM valójában „terrorszervezet”, amelyet a magyar belügyminisztériummal szoros kapcsolatban álló nem kormányzati szervezetek köré csoportosulók irányítanak, és a szervezet akciói jól összehangoltak a magyar diplomácia tevékenységével.

2005. április 7.

Mádl Ferenc államfő átadta Sütő András Kossuth-díjas írónak a Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztjét.

2005. április 9.

Markó Béla szövetségi elnök képviselte az RMDSZ-t az MDF XX. Országos Gyűlésén, amelynek legjelentősebb eseménye az MDNP és az MDF újraegyesülése volt.

2005. április 9.

A KMKSZ Beregszászon megtartotta tisztújító XVI. közgyűlését. Kovács Miklós újválasztott elnök a legfontosabb célnak a 2006-os parlamenti és helyhatósági választásokra való felkészülést jelelte meg.

2005. április 12.

A székelyudvarhelyi törvényszék úgy döntött, Jakab Attilának, az Udvarhelyi Fiala Fórum elnökének nem kell kifizetnie a mintegy 1500 eurós pénzbírságot a *Trianon*-film székelyudvarhelyi levetítéséért, amire a helyi rendőrség kötelezte.

2005. április 14.

Gyurcsány Ferenc Budapesten külföldi újságírók előtt kijelentette: a következő hétre tervezett magyarországi látogatást lemondó Mikulás Dzurinda szlovák miniszterelnök személyesen tájékoztatta arról, hogy talán szerencsésebbnek tartaná, ha most nem találkoznának. Hozzátette, ennek valószínűsíthető oka Bársony András külügyi államtitkár nyilatkozata, amely szerint a Beneš-dekrétumokban foglaltak komoly politikai kérdéseket vetnek fel mind a mai napig.

2005. április 14.

A szlovákiai Nagykeszi temetőjében ismeretlen tettesek ledöntötték az első világháborús emlékmű talapzatát, és ellopták róla a turulmadarat ábrázoló bronzszobrot. A korábbi hetekben ugyanez történt a révkomáromi járásban fekvő Hetényben és Bátorkeszin, valamint az érsekújvári járás két nagyközségében, Perbetén és Kürtön.

2005. április 17.

Marosvásárhelyen másfélezer ember tüntetett a Református Kollégium 1948-ban elkobzott épületének visszaadása ellen hozott bírósági döntés miatt. A megmozdulás résztvevői a Bolyai Farkas Líceum elé vonultak, így tiltakozva Dorin Florea polgármester törvénytelennek és magyarellenesnek ítélt lépése ellen, aki a táblabíróságon a helyi tanács nevében, de annak tudta nélkül megtámadta az Országos Restitúciós Bizottság döntését, melynek értelmében a református egyháznak vissza kell kapnia 448 éves iskoláját.

2005. április 19.

Mádl Ferenc köztársasági elnök Ljubljánában Janez Drnovšek szlovén elnökkel folytatott megbeszélése után kijelentette: „nagyon rövid időn belül rendelkezésre állnak majd a magyarországi szlovén kisebbség intézményeinek pénzügyi gondjait orvosló pénzeszközök, hosszú távon pedig a magyar költségvetésnek kell orvosolnia a nehézségeket”.

2005. április 19.

Zalakaroson aláírták a 2004. októberében Csáktornyan megalakult Dráva–Mura Eurorégió Elnökségének ügyrendjét, felvázolták közös pályázati lehetőségeiket és a szerveződés első elnökének Kiss Bódog Zoltán zalai közgyűlési elnököt választották meg. Az együttműködés a 335 ezres lélekszámú Somogy, a 298 ezer lakosú Zala és a 118 ezer lelket számláló horvátországi Muraköz (Međimurje) megyékre terjed ki.

2005. április 19.

Kolozsváron ülésezett a Romániai Magyar Nyelvű Helyi és Regionális Lapkiadók Egyesülete.

2005. április 20.

Mádl Ferenc köztársasági elnök háromnapos szlovéniai tartózkodása végén Lendvára látogatott.

2005. április 20.

„Az erdélyi magyar nemzetközösség helyzete az európai integrációs folyamatban” címmel Brassóban konferenciát tartottak a római katolikus, evangélikus és lutheránus egyházközösségek, amelyen Markó Béla kifejtette: nagy előrelépésnek tartja, hogy a román kormányprogramban is szerepel a kulturális autonómia megteremtése.

2005. április 20.

Pomezanski György, a Duna Televízió gazdasági alelnöke bejelentette, hogy a mintegy ötszáz fős gárdából a közeljövőben nyolcvan belső munkatársnak felmondanak. Ezzel párhuzamosan két új csatornát indítanak Autonómia, illetve Unió néven, amelyek adása az interneten lesz elérhető.

2005. április 22.

A *Kárpáti Igaz Szó* alapítói – köztük a KMKSZ – leváltották a főszerkesztői posztról Kőszeghy Elemért, aki az UMDSZ alelnöki posztját is betöltötte. Kovács Miklós KMKSZ-elnök ezt azzal indokolta, hogy a lap a választásokon vesztes Janukovics államfőjelölt mellett kampányolt, és azóta sem változtatott hangvételén.

2005. április 22.

A Transindex internetes portál és az IKA szervezésében Budapesten a HTMH épületében „Internet és határon túli magyarság” címmel megtartották a magyar online tartalomszolgáltatók konferenciáját. A magyar nyelvű tartalmak integrálására irányuló törekvést négy nagy projekt bemutatása kép-

viselte: az Országos Széchényi Könyvtár keretében működő Magyar Elektronikus Könyvtár, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumához tartozó Kultúra.hu portál, a Nemzeti Audiovizuális Archívum (www.nava.hu) és a Nemzeti Digitális Adattár (www.nda.hu).

2005. április 23.

Az MKP országos tanácsa úgy döntött, a jövőben a pártban nem vállalhatnak tisztséget azok, akik „a közelmúltban közzétett ügynöklisták tanúsága szerint annak idején tudatosan együttműködtek az egykori Csehszlovákia hírhedt kommunista államrendőrségével, az StB-vel”.

2005. április 25.

Luxembourgban aláírták Bulgária és Románia csatlakozási szerződését az EU-val.

2005. április 26.

Az EP Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága megszavazta Gál Kinga jelentését az alapvető jogok leendő európai ügynökségének szerepéről.

2005. április 27.

Nyíregyházán találkozott a magyar és a román házelnök, Szili Katalin és Adrian Nastase.

2005. április 28.

Budapesten megbeszélést folytattak a Fidesz – MPSZ és az MKP vezetői.

2005. április 28.

A VMDP kezdeményezte, hogy Szerbiában a kisebbségekre vonatkozó jogszabályokat foglalják egységes keretbe.

2005. április 29.

Nagyváradon a hagyományos Festum Varadinum rendezvénysorozat keretében a Királyhágó-melléki Református Egyházkerület „Magyarország és a határon túli magyarság”, míg a polgármesteri hivatal „A kisebbségek kormányzati szerepvállalása a Kárpát-medencében” címmel szervezett fórumot.

2005. május 2.

Az EP-ben összmagyar pártközi találkozót tartottak, amelyen a magyarországi képviselők mellett a szlovákiai MKP két képviselője is részt vett.

2005. május 2.

Rolf Ekeus, az EBESZ kisebbségügyi főbiztosa Budapesten Németh Zsolttal folytatott megbeszélései után kijelentette: „A szerbek nagyarányú beáramlása miatt a Vajdaság etnikai összetétele megváltozott, ennek következményeit az ott élő magyarság szempontjából is meg kell vizsgálni.”

2005. május 2.

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke az MTA évi rendes közgyűlése keretében megnyitotta a határon túli magyar tudósok harmadik találkozóját.

2005. május 2.

Az Országgyűlés Alkotmány- és Igazságügyi Bizottsága egyhangúlag általános vitára alkalmasnak találta a magyar állampolgárságról, valamint a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényjavaslatot.

2005. május 3.

A határon túli magyar szervezetek képviselői a MÁÉRT mielőbbi összehívását szorgalmazták az Országgyűlés Külügyi Bizottságának ülésén, amelyen Szabó Vilmos beszámolt a kormány határon túli magyarságot érintő politikájáról.

2005. május 4.

Polgár Viktor, a Külügyminisztérium szóvivője közölte: nem felel meg a valóságnak Patrubány Miklós MVSZ-elnöknek a *Magyar Szóban* megjelent nyilatkozata, miszerint a vajdasági Bácskában élő magyarok már rendelkeznek magyar állampolgársággal az 1941. évi terület-visszacsatolás alapján, és azt csak kérelmezniük kell.

2005. május 4.

Kasza József a *Dnevnik*nek adott interjújában tárgyalásra szólította fel a szerbiai állami vezetést, hangsúlyozva, hogy a kisebbségek rendezetlen helyzete miatt megakadhat az ország európai uniós csatlakozása.

2005. május 5.

Bukarestben megkezdődött a FUEV 50. jubileumi kongresszusa, amelyen huszonhat ország mintegy száz résztvevője volt jelen. Két legfontosabb témája a romániai nemzeti kisebbségek és az orosz föderációi etnikumok helyzete volt. Határozatban támogatta az RMDSZ által indítványozott kisebbségi törvénytervezetet, mivel azt „a különböző etnikai közösséghez tartozó romániai állampolgárok békés együttélése megerősítésének irányába tett fontos lépésnek tartja”, és úgy véli, hogy „a kulturális autonómia fogalmának a törvénytervezetbe való belefoglalása szavatolja az etnikai kisebbségeknek az állammal szembeni lojalitását, ugyanakkor lehetőséget teremt a nyelvi és kulturális identitásuk megőrzését szolgáló autonómia létrehozására”.

2005. május 5.

Orbán Viktor a Kasza Józseffel közösen tartott budapesti sajtótájékoztatón kijelentette: rövid távon, egyéves távlatban a vajdasági magyarok Magyarország európai uniós csatlakozásának a vesztesei közé tartoznak, december 5-e után nincsenek olyan közös célok, amelyek összefognák a kárpát-medencei magyarságot.

2005. május 5.

Gyarmath János főszerkesztő azt nyilatkozta: Birtalan József, a *Romániai Magyar Szót* kiadó Transil Rt. többségi részvénytulajdonosa úgy döntött, hogy az elkönnyvelt veszteségek, a felhalmozódott nyomda- és papírköltségek miatt szünetelteti a lap megjelenését mindaddig, amíg megoldást nem talál az említett pénzügyi természetű gondokra.

2005. május 6.

„Nincs törvényes alap a Koltay Gábor rendezte *Trianon*-film kolozsvári vetítése miatti bünvádi eljárás megindításához” – állapította meg a kolozsvári ügyészség.

2005. május 9.

A FUEV bukaresti kongresszusán eldöntötte: támogatja az RMDSZ által indítványozott kisebbségi törvénytervezetet, mivel azt „a különböző etnikai közösséghez tartozó romániai állampolgárok békés együttélése megerősítésének irányába tett fontos lépésnek tartja”, továbbá úgy véli, hogy „a kulturális autonómia fogalmának a törvénytervezetbe való belefoglalása szavatolja az etnikai kisebbségeknek az állammal szembeni lojalitását, ugyanakkor lehetőséget teremt a nyelvi és kulturális identitásuk megőrzését szolgáló autonómia létrehozására”.

2005. május 16.

Prágában szobrot kapott Eduard Beneš, az egykori Csehszlovákia második köztársasági elnöke, a csehszlovákiai magyarokat és németeket sújtó, második világháború után kiadott hírhedt dekrétumok atyja. Edmund Stoiber bajor miniszterelnök a nürnbergi szudétánémet napokon elhangzott beszédében provokációnak minősítette a szobor felállítását.

2005. május 20.

A román kormány támogatta az RMDSZ által elkészített kisebbségi törvény tervezetét, amely szabályozza a Romániában élő nemzeti kisebbségek jogállását, a kisebbségi szervezetek státusát, és megteremti a kulturális autonómia kereteit. A tervezet legfontosabb pontjai: tilos adminisztratív úton módosítani egy vidék lakosságának etnikai összetételét, valamint a kisebbségeket hátrányosan érintő szavazókerületeket létrehozni; a kisebbségek (a román nyelv kivételével) minden tantárgyat az anyanyelvükön tanulhatnak. Azokban az intézményekben, ahol magyar tagozatok működnek, legyenek magyar nemzetiségű igazgatók vagy aligazgatók. Iskolák és osztályok megszüntetésekor vagy összevonásakor az autonómiatanácsok beleegyezése nélkül a hatóságok ilyen döntést nem fogadhatnak el; a kisebbségek megyei szintű autonómiatanácsokat is létrehozhatnak. Azokban a közigazgatási egységekben, ahol egy nemzeti kisebbség számaránya eléri az 1%-ot, de egyetlen képviselője sincs a helyi önkormányzatban, az autonómiatanács javasolhatja a helyi döntéshozó testületeknek a nemzeti kisebbségek életére vonatkozó kérdések megvitatását; a közszolgálati rádió és tévé kisebbségi szerkesztőségeinek tagjait csak az autonómiatanácsok jóváhagyásával lehet kinevezni.

2005. május 23.

Tőkés László a Nagyváradon az EMNT és a Pro Minoritate Alapítvány által megrendezett autonómiakonferencián kijelentette: „Az autonómia, a közösségi önrendelkezés a megmaradás egyetlen esélye, és a határok módosításának is ez az egyetlen alternatívája.” Smaranda Enache, a Pro Europa Liga társelnöke kifejtette: veszélyt jelent, hogy a regionalizáció kérdésében a román politikai élet főszereplőinek nincs saját álláspontjuk, emiatt úgy tűnhet, mintha ez csak a magyar kisebbség igénye lenne. Bakk Miklós azt kifogásolta, hogy az RMDSZ-féle törvénytervezet nem kezdeményez strukturális reformokat sem a kultúrában, sem az oktatásban, sem pedig a tömegtájékoztatókban, helyett közjogi formában is bebetonozza a vezető kisebbségi szervezetek politikai monopóliumát.

2005. május 23.

A Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetsége kolozsvári közgyűlésén elmarasztalta az RMDSZ kisebbségi törvénytervezetét, az ellen tiltakozva, hogy az RMDSZ a törvénytervezet kidolgozása során nem konzultált a civil szférával. Bodó Barna, akit a közgyűlésen választottak meg az erdélyi magyar civil szféra ernyőszervezetének elnökévé, kifejtette: „Az autonómia zászlaját az RMDSZ 1992–1993-ban még magasra emelte, majd a szekrény mélyére rejtette. Ezt azonban a magyar társadalom nem fogadta el, így az érdekszövetség társadalmi nyomásra alkotta meg ezt a törvényt, amelynek sajnos rengeteg hibája van.”

2005. május 25.

Adrian Nastase, a Román Képviselőház elnöke, a tavalyi választások után ellenzékbe szorult Szociáldemokrata Párt (PSD) ügyvezető elnöke. Călin Popescu Tăriceanu román kormányfőhöz intézett levelében megkérdőjelezte a román kormány által elfogadott kisebbségi törvénytervezetet.

2005. május 26.

Gyurcsány Ferenc miniszterelnök Belgrádban tárgyalt Svetozar Marovićtyal, Szerbia és Montenegro elnökével, Vojislav Koštunica szerbiai miniszterelnökkel és Boris Tadićtyal, Szerbia elnökével.

vel. Megállapodás született a kétoldalú kormányközi vegyes bizottság megalakításáról. Szabadkán felavatta az 1,2 millió eurós magyarországi ráfordítással épült 1250 négyzetméteres Magyar Ház, s találkozott Kasza József VMSZ-elnökkel és Józsa Lászlóval, az MNT elnökével is.

2005. május 26.

Az EP 437 igen szavazattal 57 ellenében megszavazta Gál Kinga (Fidesz – MPSZ) jelentését az alapvető jogok előmozdításáról és védelméről, illetve az erre hivatott európai uniós ügynökség működéséről.

2005. május 26.

Bölcskei Gusztáv püspök a református zsinat első napján tartott sajtótájékoztatón közölte: a zsinaton elfogadott törvény értelmében a Magyarországi Református Egyház saját egyháztagjának tekint minden, bárhol élő, magát magyar reformátusnak valló egyháztagot.

2005. május 29.

Franciaországban a rendkívül magas részvételi arány mellett megtartott népszavazáson elutasították az EU alkotmányos szerződését.

2005. május 30.

Szerbia Képviselőháza elfogadta Szerbia és Montenegró alkotmányos alapokmánya módosításait, amelyek szerint a 2005. április 7-én aláírt megállapodás szellemében egyrészt az államszövetség parlamentjének képviselőit a két tagállamban külön-külön fogják megválasztani a köztársasági parlamenti választásokkal egy időben, másrészt a referendumot szervező tagállam kötelező együttműködni az EU-val a demokratikus normák tiszteletben tartása érdekében.

2005. május 30.

Szegeden megalakult a Külhoni Magyar Újságíró Egyesületek Konvenciója.

2005. június 2.

Jovica Maksimović szabadkai kerületi ügyész a *Kurir* című belgrádi lapban közölte, hogy kezdeményezte Kasza József volt szabadkai polgármester és szerbiai miniszterelnök-helyettes előzetes letartóztatását hivatali visszaélés gyanújával. Kasza a lapban cáfolta az ügyész állításait.

2005. június 3.

A szabadkai képviselő-testület elhatározta magát a korábbi önkormányzati vezetők vélelmezett összes törvénysértő cselekményétől, és követelte az illetékes szervektől, hogy tegyenek meg minden törvényes intézkedést az önkormányzati szervek esetleges szabályellenes tevékenysége ügyében.

2005. június 6.

Nenad Simović újvidéki kerületi vizsgálóbíró június 16-ra beidézte Bunyik Zoltán vajdasági oktatási és művelődési titkárt, a VMSZ alelnökét.

2005. június 6.

A parlament 340 igen szavazattal – ellenszavazat és tartózkodás nélkül – elfogadta a magyar állampolgárságról és a külföldiek beutazásáról szóló törvényjavaslatot, amellyel bevezették a nemzeti vízum intézményét, megszüntették a kötelező hatósági orvosi vizsgálatot, rövidebb lett az állampolgárság megszerzésének ideje, szűkült az alkotmányos alapismereti vizsgát tevők köre, és az ügyintézési határidő is csökkent.

2005. június 9.

„Gyanúsítottként hallgatja ki Ion Iliescu szenátort, Románia egykori államelnökét a román ügyészség az 1990. június 13–15-i bukaresti bányászjárás ügyében tavaly felújított bűnügyi vizsgálat során” – közölte a politikai ügyvédje. Radu Ghergovan Silinescu bukaresti ügyvéd – a nemrég kisebb szívmitűtést átesett hetvenöt éves Iliescu jogi képviselője – a politikusi helyett tett eleget a román legfelsőbb ügyészségről a lábadozó államférfi címére érkezett beidézésnek. Az ügyészségi meghívó az idén már a második beidézése Iliescunak a legfőbb ügyészségre. Ezen a szinten Dan Voinea ügyész-tábornok 2005-ben egyszer már tanúként hallgatta meg a volt államfőt az 1989-es decemberi romániai fordulat után bekövetkezett legpusztítóbb bányászjárás ügyében tavaly újból megnyitott bűnügyi vizsgálat során. Ilie Botos, Románia főügyésze 2004 elején ugyanis a bányászjárások áldozatait egyesületének 1997. évi feljelentése alapján rendelte el a vizsgálatot.

2005. június 9.

Ján Slota bűnvádi feljelentést tett Duray Miklós ellen, mert a szlovákiai magyar politikus a trianoni békediktátum évfordulóján azt mondta, hogy „a magyarság nem pusztul – tisztul”. Az MKP ügyvezető alelnöke június 4-én egy szlovákiai megemlékezésen beszélt. A rendezvény pódiuma fölött írásban is feltüntetett mondatot Zsolna polgármestere, az SNS elnöke feljelentésében „a Szlovák Köztársaság elleni durva nemzetgyalázásnak, az alkotmány és a nemzetközi jog megsértésének” nevezte.

2005. június 11.

„A kettős állampolgárságról szóló népszavazás kampányában a kormány nemcsak félrevezette a választókat, de emberi méltóságukban is megsértette a határon túli magyarokat” – jelentette ki Bugár Béla, az MKP elnöke a Fidesz budapesti kongresszusán mondott beszédében. „Mi nem előnyökért kuncsorgunk, mi nem mezítlábas haszonlesők vagyunk, mi a magyar nemzet részei vagyunk” – mondta a politikus, akinek szavait vastappsal fogadták a küldöttek. Hangsúlyozta: a tapasztalatok szerint a kormány nyűgnek tekinti a MÁÉRT összehívását. „Nem engedhetjük, hogy kiüresedjen, formaivá váljon a MÁÉRT, hangzatos szövegek helyett valódi együttműködésre van szükség” – tette hozzá. Bugár Béla reményének adott hangot: ha a Fidesz kerül kormányra, akkor megtalálja a módját, hogy formába öntse a határon túliak és inneniek lelki összetartozását.

2005. június 11.

A Fidesz kongresszusa úgy döntött, hogy a határon túli magyarok is teljes jogú tagjai lehetnek a pártnak. Az alapszabály módosítása eredményeképpen az léphet be a szövetségbe, aki magyarigazolvánnyal rendelkezik.

2005. június 11.

Pozsonyban megalakult az MKP ifjúsági csoportjának országos tanácsa. Az alakuló közgyűlésről kiadott sajtóközlemény szerint: az MKP helyi szervezetei mellett már 2003-tól ifjúsági csoportok létesülnek, hálózatukban mára mintegy 850 tagot számláló nyolcvan alapszervezetet regisztráltak, és az utóbbi hónapokban már a kerületi testületeiket is létrehozták.

2005. június 12.

„Halálos sebet ejtett a szlovák nemzet lelkén František Mikloško szlovák kereszténydemokrata politikus, aki Budapesten a Szent Adalbert-díj átvételekor a saját nevében bocsánatot kért a szlovákiai magyarok második világháború utáni meghurcoltatásáért” – jelentette ki Ján Slota zsolnai polgármester, az SNS elnöke. Mikloško, a KDH képviselője, volt parlamenti házelnök Budapesten Mádl Ferenc köztársasági elnök kezéből vette át a nemzetközi Szent Adalbert-díjat.

2005. június 12.

Bécsben megtartották a HTMSZF 2. tanácskozását. Zárónyilatkozata szerint ezentúl a nyugat-európai és az amerikai magyar szervezeteket hivatalosan is bevonják a közös munkába. Duray Miklós szerint az MVSZ széthullása, a MÁÉRT sikertelensége, majd a decemberi népszavazás teremtette meg azt a helyzetet, amely a nemzetpolitika kérdéseiben a kárpát-medencei és a nyugati magyarságot közelebb hozhatja egymáshoz. „A bécsi találkozóznak az az üzenete, hogy végeredményben a nyugati, illetve a kisebbségi magyarok érdekeit vegyék figyelembe. Ezek szabják meg a lépést, ne pedig a mindenkori magyar kormány vagy a pártok” – mondta Deák Ernő, a Nyugat-európai Magyar Országos Szervezetek Szövetségének elnöke.

2005. június 12.

Temerinben verekedés tört ki szerb és magyar fiatalok között, mert két szerb huszonéves kérdőre vonta a magyarokat, amiért az utcán anyanyelvükön beszéltek. A rendőrség előállította a verekedőket, és az esetről kiadott közleményében először utalt arra, hogy az összetűzésnek nemzeti indítatása volt.

2005. június 13.

A szabadkai kerületi ügyész hivatali visszaélés vádjával vizsgálatot indított Kasza József VMSZ-elnök ellen.

2005. június 13.

Tabajdi Csaba levélben kezdeményezte az EP Külügyi Bizottságának elnökénél, hogy a testület következő ülésén soron kívül tüzze napirendre a vajdasági magyar kisebbség elleni erőszakos bűncselekmények megvitátását.

2005. június 14.

Somogyi Ferenc magyar külügyminiszter arra kérte szerb partnerét, Vuk Draškovićot, tegyen meg mindent annak érdekében, hogy ne fordulhasson elő újabb etnikai indítatású incidens a Vajdaságban. „A feszültséget tovább fokozzák a magyar közösséget érintő incidensek ellen következetesen szót emelő vajdasági magyarság vezetőivel szemben indult eljárások” – hangsúlyozta levelében.

2005. június 14.

Nagy Zsolt, az RMDSZ informatikai minisztere szerint a Fidesz azon gesztusa, miáltal lehetővé teszi, hogy a határon túliak is tagjai lehessenek „szimbolikus gesztusként értelmezhető”. Nagy szerint nem elképzelhetetlen, hogy lesznek olyan határon túliak, akik kérik a Fideszbe való felvételüket. Arra a kérdésre, hogy lehetőség van-e arra, hogy valaki egyszerre legyen RMDSZ- és Fidesz-tag, elmondta, az RMDSZ alapszabályzata egyértelműen rendelkezik erről a kérdéstről: „nem lehetsz az RMDSZ tagja, ha az SZKT-ban képvisellel nem rendelkező politikai szervezetnek vagy a tagja”.

2005. június 14.

A vajdasági parlamentnek a nemzetek közötti viszonyról foglalkozó bizottsága megállapította, hogy az elmúlt két évben 178 nemzeti színű incidens történt a tartományban, és a jogsértések közel fele a magyar közösség ellen irányult. A parlamenti testület egyhangúlag elfogadta a 2003–2004-ben történt incidensekről szóló kormányjelentést, amely megállapítja, hogy 82 jogsértés kárvallottjai vajdasági magyarok voltak, a horvátok ellen irányuló incidensek száma elérte a 19-et, a szerbek ellen 15, az albánok ellen 14, míg a romák ellen 12 jogsértés történt.

2005. június 14.

Pandur József, Magyarország belgrádi nagykövete Gyurcsány Ferenc miniszterelnök felkérésére aggodalmát fejezte ki a Szerbia és Montenegró-i külügyminisztériumnál a Temerinben történt etnikai incidens miatt.

2005. június 15.

Bunyik Zoltán tartományi oktatási és művelődési titkár és Radmila Marinković-Nedučin, az Újvidéki Egyetem rektora megállapodást írt alá a magyar nyelvű egyetemi oktatás támogatásáról. Ennek értelmében a tartomány ideiglenesen anyagilag támogatja az egyetem karain szervezett magyar nyelvű oktatás programját azon általános tantárgyak esetében, amelyeket több kar hallgatóinak összevonásával szerveznek meg.

2005. június 16.

Az Esztergom–Budapesti Főegyházmegyei Hivatal közölte: Belgrádban Erdő Péter bíboros, prímás Pavle szerb ortodox pátriárkával megbeszélést folytatott a régió helyzetéről, a népek közti megbékélés és az emberi jogok tiszteletben tartásának szükségességéről, az egyházak szolgálatának fontosságáról. Erdő Péter találkozott Stanislav Hočevar érsekkel, a püspöki konferencia elnökével, a belgrádi apostoli nunciussal, majd Óbecsén Pénzes János püspök fogadta több mint ötven bácskai és bánáti magyar pap társaságában.

2005. június 16.

Három és fél órán át hallgatta ki az újvidéki kerületi vizsgálóbíró Bunyik Zoltán vajdasági oktatási és művelődési minisztert, a VMSZ alelnökét.

2005. június 17.

Kasza József VMSZ-elnök bírálta a szerb parlamentet, amiért nem volt képes elfogadni a háborús bűntények elítéléséről szóló nyilatkozatot.

2005. június 21.

A Magyar Művelődési Intézet és a Magyar Kollégium szervezésében a Kárpát-medencei Kisebbségi Magyar Közművelődési Civil Szervezetek Fóruma Budakalászon létrehozta a Kárpát-medencei Kisebbségi Magyar Közművelődési Civil Szervezetek Szövetségét, melynek ügyvezetői teendőivel Romhányi Andrást, a Magyar Kollégium Kulturális Egyesület elnökét és Halász Pétert, a Honismereti Szövetség elnökét bízta meg.

2005. június 21.

Lamperth Mónika átadta Végel László vajdasági magyar íróknak a magyar útlevelet és személyi igazolványt a Belügyminisztériumban. „Mindig is éreztem, hogy amit ön leír, azok az én magyar gondolataim is” – jegyezte meg a miniszter.

2005. június 23.

Arató Gergely politikai államtitkár vezetésével ülésezett a MÁÉRT Oktatási Szakértői Bizottsága. A testület tájékoztatást hallgatott meg a II. Nemzeti Fejlesztési Terv határon túli magyar közösségeket érintő kérdéseiről. A szakbizottság javasolta, hogy a II. Nemzeti Fejlesztési Terv keretében kapjanak különös figyelmet a határon túli magyar felsőoktatás fejlesztésével kapcsolatos együttműködés, a pedagógiai szolgáltatások és a kistérségi hálózat fejlesztésével kapcsolatos közös projektek.

2005. június 23.

Polgár Viktor külügyi szóvivő közölte: a tárca megnyugvással vette Vuk Drašković, Szerbia és Montenegró külügyminisztere válaszát, amellyel a szerb politikus magyar kollégája, Somogyi Ferenc június 14-i levelére válaszolt a Temerinben történt magyarelles incidens ügyében.

2005. június 27.

A szórvány hangjának felerősítésére létrejött a Kezdeményező Kedvű Képviselők Kalotaszentkirályi Köre (5K). Máté András Kolozs megyei parlamenti képviselő, a csoportosulás egyik szervezője az alakuló ülésen kijelentette: „Nem csak Székelyföldből áll az RMDSZ, hiszen a szórvány is ugyanannyi szavazatot hozott a tavalyi parlamenti választásokon, mint a tömbvidék, ennek ellenére utóbbi a szövetségben belül államtitkári és miniszteri szinten túl van képviselve”.

2005. június 29.

A romániai Szatmáron nemzetközi konferenciát szerveztek az oktatásról a határon átnyúló kapcsolatok erősítése céljából. A közönség nagy többsége, mintegy száz pedagógus a magyarországi Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből érkezett. A romániai megyei főtanfelügyelő, a liberális Viorel Buda magyarul mondta el üdvözlő beszédét.

2005. június 29.

Máté László, Szlovákia budapesti nagykövetségének távozó tanácsosa Szabó Vilmos államtitkártól átvette a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjét, amellyel Mádl Ferenc államfő tüntette ki.

2005. június 29.

A Külügyminisztériumba kérték a budapesti szlovák nagykövetség ideiglenes ügyvivőjét, hogy a hírügynökségi jelentések pontosítását kérjék Eduard Kukan nyilatkozatát illetően. A szlovák külügyminiszter a külföldön szolgáló szlovák diplomaták évi értekezletén a TASR szlovák közszolgálati hírügynökség tudósítása szerint azt mondta: „a kisebbségi kérdések kezelésében mintha nem vennék figyelembe a közös uniós tagságot és a Szlovákiában élő magyar kisebbség tényleges helyzetét”. A szlovák tárcavezető közölte, hogy a két ország viszonyát a magyar–szlovák alapszerződésben rögzített elvekkel összhangban, a két ország területén élő kisebbségeket – a szlovákiai magyarokat és a magyarországi szlovákokat – érintő egyezménynek és az EU jogrendjének megfelelően képzeli el.

2005. június 29.

A horvátországi Újbezdánban „eMagyar pont” nyílt a magyar Informatikai és Hírközlési Minisztérium támogatásával. A közösségi internet-hozzáférési pontot a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége működteti. Az IHM 2004-ben hirdette meg „Szülőföldön az információs társadalomba” című programját, amelynek a határon túli magyar szervezetek helyi informatikai fejlesztési stratégiája szolgált alapjául. A határon túli „eMagyar pont”-oknak ugyanaz a rendeltetésük, mint az „eMagyarország pontok”-nak: ingyenes vagy kedvezményes árú internethasználatot biztosítanak a lakosságnak. E program jegyében 179 „eMagyar pont” nyitja meg kapuit a magyarok lakta határon túli településeken.

2005. június 29.

Doris Pack Brüsszelben a vajdasági magyarokkal szemben elkövetett újabb erőszakos cselekedetek kapcsán összehívott rendkívüli ülés után kijelentette: az EP Délkelet-európai Vegyes Bizottsága továbbra is figyelemmel kíséri a fejleményeket.

2005. június 30.

A MÁÉRT Gazdasági Szakbizottsága Budapesten áttekintette azokat a gazdaságfejlesztési lehetőségeket, amelyek hozzájárulhatnak a határon túl élő magyarság szülőföldjén maradásához, anyagi és szellemi gyarapodásának erősítéséhez, valamint az anyaországgal való sokoldalú kapcsolatok bővítéséhez.

2005. június 30.

Somogyi Ferenc magyar és Mihai-Răzvan Ungureanu román külügyminiszter Temesváron a román–magyar kormányközi vegyes bizottság őszi ülésének előkészítéséről, és az Óbéb–Kübekháza ideiglenes határátkelő megnyitásának lehetőségeiről tárgyalt.

2005. június 30.

A Jakabffy Elemér Alapítvány vitanapot szervezett a határon túli magyaroknak nyújtott magyarországi támogatásokról.

2005. június 30.

„Több magyarországi politikus is ott lesz július elején a székelyföldi Tusnádfürdőn sorra kerülő II. Kárpát-medencei Ifjúsági Táborban, de a rendezvényre nem hívták meg Gyurcsány Ferenc miniszterelnököt” – jelentették be a tábor szervezői Kolozsváron.

2005. július 4.

Markó Béla Nagyváradon tartott sajtótájékoztatón nemtetszését fejezte ki a magyar kormány által a határon túli magyarok támogatására kidolgozott Szülőföld Program kapcsán: „Nagyon elégedetlen vagyok, hiszen eddig még semmilyen konkrét lépés nem történt a program gyakorlatba ültetésére, ráadásul a támogatási rendszer átláthatatlan, és a határon túli magyarok támogatására létrehozott alapítványok sem működnek megfelelően.”

2005. július 4.

Saját kérésére felmentette Bálint-Pataki Józsefet, a HTMH elnökét tisztségéből a külügyminiszter. A HTMH elnöke egészségügyi okokra hivatkozva felmentését szorgalmazta a hivatalt felügyelő külügyminiszternél. Somogyi Ferenc 2005. július 1-jei hatállyal érdemei elismerése mellett, közszolgálati jogviszonyának megtartásával Bálint-Pataki Józsefet felmentette a HTMH elnöki tisztségéből.

2005. július 5.

Révkomáromban Cirill és Metód napján két szlovák szélsőjobboldali társaság, a „Szlovák Testvériség” és az „Új Szabad Szlovákia” félszáz embere a Hitler csatlósállamként fennállt első szlovák állam félkatonai szervezete, a Hlinka-gárda egyenruhaira emlékeztető öltözetben előre bejelentett demonstrációt rendezett. Az időközben oda érkezett harmincfős magyar csoport tagjai bekiabálásokkal igyekeztek megzavarni a magyarellenes szónoklatokat. A rendőrség megakadályozta a tettelegességet a két csoport között: a szlovákiai és magyarországi magyarokból verbuválódott csoport tisztas távolba szorította a szlovák demonstráció helyszínétől. A szlovák rendőrség előállított három magyar fiatalembert, akiknek szájából állítólag a náci német „Heil” köszöntés is elhangzott.

2005. július 6.

Gazda Zoltán, a háromszéki MPSZ elnöke a *Szabadságnak* kijelentette: arra kéri Szász Jenőt, a szervezet elnökét, álljon a sarkára, különben fenntartják a tavaly decemberi bizalommegvonásukat. Elmondta, „a Fidesz is gerjesztette a belső konfliktust”, mivel nincs egységes álláspontja az MPSZ-szel kapcsolatban.

2005. július 7.

Orbán Viktor Fidesz-elnök és Boris Tadić szerb elnök palicsi megbeszélésükön egyetértettek abban, hogy egy olyan ország, amelynek nagy számban vannak a határon túl kisebbségei, joggal érez felelősséget a határon túli honfitársakért, és a nemzetközi szinten cselekedhet is az érdekében. A tárgyalásokon jelen volt Kasza József VMSZ-elnök is.

2005. július 8.

„A jelenlegi romániai belpolitikai helyzetben úgy kell cselekedni, hogy semmilyen módon ne lassuljon le az integrációs folyamat, és ne kerüljön veszélybe Románia EU-felvétele” – szögezte le az RMDSZ Operatív Tanácsának bukaresti ülése után kiadott közlemény.

2005. július 8.

„Másfél éven belül megvalósulhat az új, európai uniós, Schengen-konform magyar–horvát határátkelőhely és az ehhez kapcsolódó Mura-híd” – mondta a Külügyminisztérium politikai államtitkára a horvát–magyar kormányközi vegyes bizottság plitvicei ülése után.

2005. július 9.

Božo Biskupić horvát és Bozóki András magyar kulturális miniszter Dubrovnikban három évre szóló kulturális együttműködési munkatervet írt alá, amely külön figyelmet fordít a magyarországi horvát, illetve a horvátországi magyar nemzeti kisebbség jogainak biztosítására.

2005. július 9.

„Az RMDSZ és a Fidesz – MPSZ közötti viszony, illetve az Európai Néppárton belüli együttműködés volt a témája Markó Béla és Orbán Viktor budapesti találkozásának” – adta hírül az RMDSZ sajtóirodájának közleménye.

2005. július 9.

Tizenharmadik alkalommal, ezúttal Felsőszinevén szervezte meg a Fidesz a KMKSZ-szel közösen a Kárpátaljai Magyar Szabadegyetemet.

2005. július 11.

A román kormány sürgősségi rendelettel érvénybe léptette a múlt rendszerben elkobzott javak visszaszolgáltatását rendező törvényt, amely értelmében az államosított épületeket öt éven belül vissza kell adni jogos tulajdonosaiknak, még akkor is, ha azokban közintézmények működnek. Az eredeti állapotukban mégsem visszaadható ingatlanokért a tulajdonosokat kárpótolni fogják. A rendeletben szerepel az is, hogy azok a 62 évnél idősebb gazdák, akiknek tíz hektárnál kevesebb földjük van, hektáronként évente 100 eurónak megfelelő összeget kapnak a költségvetésből támogatásként, ha eladják földjüket. Az államosított javak visszaszolgáltatására vonatkozó új törvényjavaslatot a Románia 2007-re tervezett EU-csatlakozásához szükséges igazságügyi reform keretében nyújtotta be a kormány.

2005. július 12.

Korhecz Tamás, a vajdasági tartományi kormány tagja a *Magyar Szóban* kijelentette: a vajdasági magyarok számbelileg kevesebben vannak a bíróságokon és a rendőrségen, mint amekkora az arányuk a tartomány összlakosságához képest, de más területeken, az önkormányzatokban és a közigazgatásban már jobb a helyzet, és egészében tekintve az aránytalanságok nem drasztikusak.

2005. július 12.

Józsa László MNT-elnök szerint jó esély van arra, hogy októbertől megkezdje működését az Újvidéki Egyetem önálló szabadkai tanítóképző kara, miután az országos nemzeti kisebbségi tanács Vojislav Koštunica szerb miniszterelnök elnökletével megtartott ülésén ajánlást fogadott el, amelyben felkérte Slobodan Vuksanović szerbiai oktatási minisztert, hogy az MNT-vel és a bejegyzett kar ügyvezető dékánjával karöltve a lehető legrövidebb időn belül indítsa be az akkreditációs eljárást.

2005. július 13.

Kasza József és Korhecz Tamás újvidéki sajtótájékoztatón bemutatta a VMSZ alkotmányos platformját. Korhecz elmondta, hogy a Vajdasággal kapcsolatos javaslatok azonosak a tartományi kormány elképzeléseivel (az autonóm tartománynak önálló végrehajtó, törvényhozó és bírói hatalommal kell rendelkeznie). Másfelől a VMSZ-nek külön javaslatai vannak a kisebbségek helyzetével kapcsolatosan.

2005. július 14.

Ján Slota SNS-elnök, Zsolna polgármestere kijelentette: pártja a magyarok „etnikai tisztogatástól sem mentes, mindenkor elmagyarosító politikáját jóváteendő erkölcsi kártérítést fog követelni Magyarországtól”.

2005. július 14.

Temerinben ismét megverték két magyar fiatalembert, de a rendőrség szerint az incidensnek nem volt etnikai indíttatása, és ezt maguk a sértettek sem állították. Az incidensről Csorba Béla, a VM DP alelnöke tájékoztatta a *Magyar Szót*.

2005. július 16.

Az ukrainai magyar közösség az IHM és a HTMH támogatásával, az UMDSZ szervezésében közel harminc ügynevezett Infopontot alakított ki. Benében, az 1400 lelkes Bereg-vidéki település faluházában üzembe helyezték az első ukrainai „eMagyar pont”-ot.

2005. július 17.

„Európai kihívás. Értékek és érdekek az Európai Unióban” címmel Tusnádfürdőn megkezdődött a XVI. Bálványosi Nyári Szabadegyetem.

2005. július 19.

Magyarországnak a közép-európai térségben játszott hagyományos stabilizáló szerepét hangsúlyozta Orbán Viktor, a Fidesz elnöke a Nemzetközi Demokrata Unió pártvezetői értekezletén Washingtonban. A konzervatív és kereszténydemokrata pártokat tömörítő szervezet konferenciáján utalt arra, hogy Magyarországot időnként bizonytalan, ingatag országok veszik körül. Elmondta, még a magyarokat is éri a régióban etnikai alapú atrocitások, a vajdasági magyarok nemzetközi védelemre szorulnak.

2005. július 20.

„Több mint kétéves pereskedés után sikerült a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem kolozsvári főépületére felszereltetni azokat a kétnyelvű táblákat, amelyek az intézmény, illetve az azt működtető alapítvány nevét tartalmazza román és magyar nyelven. A bonyolult pereskedési folyamat 2003 júniusában kezdődött, amikor a szélsőségesen nacionalista Gheorghe Funar polgármester által vezetett kolozsvári városháza megtagadta a kétnyelvű tábla felszereléséhez szükséges engedélyek kibocsátását” – mondta el Negele Enikő, az EMTE szóvivője.

2005. július 20.

Ján Stark révkomáromi járási rendőrkapitány véletlennek minősítette azokat az egykori fasiszta egyenruhára emlékeztető öltözetben Révkomáromban felsorakozott szlovák szélsőjobboldaliakat, akik a helyszínre érkezett magyarországi jobboldaliak ellentüntetető csoportjával június 5-én szócátába keveredtek. Ugyanakkor közölte: a magyar csoport néhány tagja ellen vádat emelnek.

2005. július 22.

„Rendszeresebb, kiszámíthatóbb kapcsolatot kíván fenntartani egymással a jövőben a Fidesz és az RMDSZ, ügyelve a közös elvi alapokra a legfontosabb nemzetpolitikai kérdésekben” – egyebek között erről beszélt egymással Tusnádfürdőn a két szervezet elnöke, Orbán Viktor és Markó Béla. A két politikus a megbeszélés után tájékoztatta erről a magyar és a román sajtó képviselőit. Megállapodtak abban, hogy a két szervezet a jövőben rendszeresebb és kiszámíthatóbb kapcsolatot tart fenn egymással.

2005. július 25.

A kolozsvári *Szabadság* szerint módosult a Fidesznek a kettős állampolgársággal kapcsolatos politikája: „Kövér László, a Fidesz választmányának elnöke a vajdasági Zentán tartott előadásában kifejtette, hogy elképzelhetetlen következményekkel járna, ha a külföldi magyarok megkapnák a magyar állampolgárságot, mert főként a fiatalok elköltöznének a szülőföldjükre. Kövér semmilyen hasznot nem hozó kezdeményezésnek mondta a tavaly december 5-i népszavazást.”

2005. július 25.

Súlyosan megverték Újvidéken két magyar fiataalt – az újabb „magyarverésről” a VMSZ helyi szervezete adott tájékoztatást.

2005. július 28.

Somogyi Ferenc külügyminiszter szerint a Szülőföld Alap Tanácsának megalakulása is mutatja, hogy mégis létezik a nemzeti konszenzus minimuma a határon túli magyarság kérdésében, a hozzájuk fűződő alkotmányos felelősségben. A miniszter és Szabó Vilmos államtitkár a tanács budapesti alakuló ülésén, az Országházban adta át a megbízólevelet a tanács tizenöt tagjának, köztük Kiss Elemér ügyvédnek – korábbi kancelláriaminiszternek –, akit Gyurcsány Ferenc miniszterelnök a tanács elnökévé nevezett ki. A Szülőföld Alap Tanács tagja Kelemen Hunor, az RMDSZ, Dolinszky Árpád, a VMSZ, Szenn Péter lelkész, a horvátországi MESZ, Tomka György, a szlovéniai MMÖNK, Kulmann Ernő, az Ausztriai Magyar Népcsoport Tanácsa, Vörös Péter, a szlovákiai MKP, Kőszeghy Elemér, az UMDSZ képviselője. A testületben helyet foglal még Tamás Pál, az MTA Szociológiai Intézetének igazgatója, Bodor Pál közíró, Szabó Béla, a HTMH megbízott elnöke, illetve Lábod László, az Új Kézfogás Közalapítvány, Annus József, az Apáczai Csere János Közalapítvány, Pomogáts Béla az IKA Kuratórium elnöke, valamint Köteles Lajos, a Tessedik Sámuel Főiskola Egészségügyi Intézetének igazgatója.

2005. július 29.

„Az állampolgárság formái és a szabad utazáshoz való jog Európában” címmel nemzetközi konferenciát rendeztek Budapesten, amelyen részt vett Gyurcsány Ferenc és a magyar kormány több tagja.

2005. augusztus 1.

A *Kárpátalja* közölte: „A *Kárpáti Igaz Szó* alapítói (Kárpátaljai Megyei Tanács, Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal, KMKSZ) egyhangú szavazással Erdélyi Gábort nevezték ki a lap főszerkesztőjévé. Az alapítók Kőszeghy Elemért, az eddigi főszerkesztőt április 22-én menesz-

tették, de az erről szóló határozatot máig nem hajtották végre. Az új főszerkesztő július 22-ére tervezett beiktatására sem kerülhetett sor, mivel Kőszeghy Elemér hirtelen szabadságra ment.”

2005. augusztus 2.

A kijevi kormány döntése nyomán az ukrán határőrök átvágták a Kisszelmencet és Nagyszelmencet elválasztó szögessdröt kerítést, és ukrán oldalon elkezdődtek az átkelőhely építésének előkészületei.

2005. augusztus 3.

A Politika „Kasza bírálja a magyar kormányt” című cikkében olvasható: „A VMSZ elnöke szerint a magyar kormány nem őszinte, amikor a kettős állampolgárság problematikájának megoldásáról beszél. Gyurcsány Ferenc miniszterelnök legújabb lépése – európai jogászok konzultációja, hogy megoldást találjanak a kérdésre – nem járul hozzá a kérdés rendezéséhez.”

2005. augusztus 5.

Sólyom László köztársasági elnök hivatalba lépésekor az MTI-nek adott interjújában a kettős állampolgárság ügyéről azt mondta, hogy azt meg kell oldani, mert a határon túli magyarok jogos igényéről van szó, amellyel szemben az EU nem támaszthat jogi kifogásokat. Szerinte kellő szakmai előkészítés után kell ismét foglalkozni az ügygel; s a szomszédos államokkal is meg lehet értenni, a kisebbségben élő magyaroknak adandó kettős állampolgárság nem jár semmilyen negatív következménnyel számukra sem.

2005. augusztus 8.

Nem jelent meg Ukrajna egyetlen országos magyar nyelvű lapja, a *Kárpáti Igaz Szó*. Az egykori munkásújság jogfolytonosságát élvező nyolcvanöt éves újság munkatársai nem vették fel a munkát, mert nem értettek egyet azzal, hogy Erdélyi Gábor legyen az új főszerkesztő. A vezetőváltás kérdését a három lapalapító egyike, a KMKSZ kezdeményezte.

2005. augusztus 8.

Orbán Viktor volt magyar miniszterelnöknek ítélte oda az Aracs-Főnix-díjat az Aracs Társadalmi Szervezet. Az aracsi (Vranjevo) civil szerveződés 1997-ben azzal a céllal alakult meg, hogy kézzelfogható segítséget nyújtson a délvidéki, azon belül is főleg a szórványban élő magyarságnak.

2005. augusztus 10.

A Szabad Újság szerint Duray Miklós a Pátria rádióban kijelentette: úgy tudja, hogy szűkebb kormánykörök döntése szerint a MÁÉRT-et csak akkor szabad összehívni, ha nem bírálja a kormányt, és a külügyminiszter nemzetpolitikai szaktanácsadója azt is megfogalmazta, hogy a MÁÉRT csupán egy misztérium, amelyet a Szülőföld Alap fog helyettesíteni.

2005. augusztus 12.

A Megasztár 3 igazi különlegessége lesz, hogy már a határon túlról is szavazhatnak a nézők. Ehhez a TV2 minden lehetséges médiumot szeretne bevetni. Sajtóközleményeket juttattak el az összes magyar médiumhoz, határon innen és túl. Szinte mindenki hajlandó volt változtatás nélkül leközölni az információkat, csupán a Transindex nem. Az internetes portál szerint „túl reklámszagú” a közlemény, ők pedig ingyen nem hajlandók felületet biztosítani a TV2-nek.

2005. augusztus 12.

A bukaresti Országos Diszkriminációellenes Tanács 5 millió lej büntetést szabott ki Csíkszereda polgármesterére, mert az általa vezetett polgármesteri hivatal álláshirdetéseiben feltételként szabta

meg a magyarnyelv-tudást. Ráduly Róbert a sajtóból értesült a döntésről, és nem ért vele egyet. Mint mondta, a harmincezer forintnak megfelelő büntetést nem az összeg nagysága miatt, hanem elvi okokból nem fogja befizetni. Ráduly elmondta, hogy Csíkszereda 38 ezer lakosa közül 32 ezer ember a magyar nyelvet anyanyelveként beszéli. A hivatal belső kommunikációjában a magyar nyelvet használják, mert mindenki beszéli. Asztalos Csaba, az elmarasztaló döntést hozó Országos Diszkriminációellenes Tanács elnöke, szintén nem ért egyet a döntéssel, s ennek a román sajtóban hangot is adott.

2005. augusztus 15.

A Magyar Szó Lapkiadó Kft. igazgatótanácsa döntött a 23%-os létszámleépítésről és arról, hogy a 75 megmaradó alkalmazottal a szerkesztői munkát Szabadkára vonják össze, a többi magyarok lakta központban – Újvidéken, Zentán, Topolyán, Magyarakanizsán és Nagybecskerekén – pedig csak egy-két főmunkatárs marad.

2005. augusztus 15.

Komáromban megkezdődött az Anyanyelvi Konferencia, a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága kétnapos ülése.

2005. augusztus 24.

Szili Katalin, a magyar országgyűlés elnöke erdélyi látogatása során a marosvásárhelyi Kultúrpalotában találkozott a romániai magyar szervezetek képviselőivel. Négyszemközti megbeszélést folytatott Adrian Nastase román házelnökkel is.

2005. augusztus 28.

Dobson Tibor, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szóvivője közölte: összesen mintegy 73 millió forint értékű kormányzati és fővárosi segélyszállítmány indult Budapestről az árvíz sújtotta Székelyudvarhelyre.

2005. augusztus 30.

Szabadkán kézigránát robbant Kasza József VMSZ-elnök családi háza előtt. Nem sérült meg senki, az épületben kisebb károk keletkeztek. A politikus szerint merénylet történt, amely az ellene és a vajdasági magyarság ellen folyó megfélemlítési kampány része volt. A történeteket elítélte Vojislav Koštunica szerbiai kormányelnök és Boris Tadić köztársasági elnök is.

2005. augusztus 31.

Kiss Elemér elnök közlése szerint a Szülőföld Alap Tanácsának ülésén egyhangúlag támogatták, hogy 2005-ben a Vajdaság és Kárpátalja kapjon kiemelt támogatást. A tanács három kollégium megalakítására tett javaslatot a Külügyminisztériumnak: az egyik az oktatással, kultúrával, szociális és egyházi támogatásokkal, a másik gazdaságfejlesztéssel, a harmadik az önkormányzati és területfejlesztési témakörökkel foglalkozna.

2005. augusztus 31.

Avarkeszi Dezső kormány megbízott elmondta: a határon túli magyarok EU-n belüli utazását a magyar kormány – a görög mintához hasonló – speciális személyi okmánnyal kívánja biztosítani, amely vízummentes beutazást és korlátozott tartózkodást tenne lehetővé a schengeni térséghez tartozó államokban a határon túli magyaroknak, hasonlóképpen, mint az Albániában élő görögök esetében.

2005. szeptember 2.

A kolozsvári *Szabadság* szerint a magyarországi informatikai tárcától egymilliárd forint körüli összeg áramlott a magyarországi adófizetők pénzéből Erdélybe, a kémkedés hírébe hozott Szatmári Tibor közvetítésével, aki kulcsszerepet játszott a Medgyessy-kormány határon túli támogatásainak célba juttatásában. Ebből az IHM 2002 és 2004 között összesen 678 millió forintot költött az erdélyi magyar területek szélessávú közösségi internet-hozzáférési pontjainak létesítésére, 300 millió forintot pedig az erdélyi televízió eszközbeszerzésére különített el. Nagy Zsolt romániai informatikai miniszter leszögezte: annak a bizonyos 300 millió forintnak egynegyede valóban megérkezett, a Janovics Jenő Alapítvány bankszámláján áll, mert kudarcot vallottak a tévé létrehozásáért egyéb pénzforrások feltérképezésére folytatott tárgyalások.

2005. szeptember 3.

Tökés László közleményben tudatta, hogy a Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Karával együttműködésben ősztől agrárképzés indul a Partiumi Keresztény Egyetemen.

2005. szeptember 3.

Miután a KMKSZ többségi tulajdonosként júliusban Erdélyi Gábort nevezte ki a *Kárpáti Igaz Szó* főszerkesztőjének, Kőszeghy Elemér addigi főszerkesztő a lap munkatársainak többségével megjelentette az általuk alapított *Igazi Kárpáti Igaz Szó* első számát.

2005. szeptember 5.

Gyurcsány Ferenc Budapesten megbeszélést folytatott tíz határon túli magyar szervezet vezetőivel. Javaslatot tett a határon túli magyarokért viselt felelősség alkotmányba foglalására, speciális magyar személyi igazolvány megadására, valamint a határon túli magyarság ügyeivel foglalkozó parlamenti bizottság létrehozására. A sajtótájékoztatón közölte: javasolja a tárgyalás résztvevőinek, hogy a MÁÉRT szakbizottságai dolgozzanak tovább, és akkor tartsák meg a magyar–magyar csúcsot, amikor a záródokumentumban meg tudnak állapodni.

2005. szeptember 5.

Varga Imre főkonzul és Dudás Károly, a CMH elnöke Szabadkán emlékeztetőt írt alá arról, hogy a vízumot igénylők szeptember elsejétől ismét igénybe vehetik a szabadkai, a zentai és a zombori CMH-irodák segítségét, és ugyanez vonatkozik a belgrádi nagykövetség vonzásterébe tartozó újvidéki, temerini és nagybecskereki CMH-irodára is.

2005. szeptember 6.

A PRM négy szenátora törvényhozási kezdeményezést nyújtott be a romániai kormány magyarigazolvánnyal rendelkező minisztereinek menesztése céljából.

2005. szeptember 8.

A román parlament Külügyi Bizottsága 11 igen és 6 nem szavazattal jóváhagyta Tokay György volt RMDSZ-képviselő kinevezését Románia lettországi és litvániai nagykövetévé. Tokay úgy nyilatkozott: előrelépés történt az igazi demokrácia felé azzal, hogy a történelemben először magyar töltheti be Románia egyik nagyköveti posztját.

2005. szeptember 8.

Tabajdi Csaba MSZP-s EP-képviselő bejelentette, hogy a parlament kisebbségi kérdésekkel foglalkozó frakcióközi munkacsoportja októberi ülésén meghallgatja Kasza Józsefet és a szerb kormány egyik képviselőjét, a fő téma a vajdasági helyzet lesz.

2005. szeptember 9.

Kasza József VMSZ-elnök közölte: elmegy az EP meghallgatására, ahol beszélni kíván minden problémáról, amely a vajdasági magyarságot sújtja.

2005. szeptember 12.

Markó Béla RMDSZ-elnök a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum évnyitóján bejelentette: új magyar tannyelvű általános iskola indul Szilágysomlyón, Hunyad megye első magyar középiskolája nyílik Déván, és negyvenöt év után ismét kizárólagosan magyar gimnáziummá válik a marosvásárhelyi Bolyai Líceum. E három újdonság jegyében kezdték meg az új tanévet a romániai magyar tanulók.

2005. szeptember 13.

Nagy Margit az Újvidéki Civil Szervezetek Fórumát alkotó Árgus – Szerbiai Magyar Kisebbségjogi Civil Szervezet, a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság, a Nagy Sándor Hagyományápoló és Műemlékvédő Egyesület és a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete nevében közölte: elégedetlenek az MNT munkájával, ezért közzéteszik a vajdasági magyar sajtóban felhívásukat, amelyben felvázolják a majdan megalakuló Polgári Együttműködés nevű új érdekképviseleti testület céljait.

2005. szeptember 13.

A KMKSZ elnöksége nyilatkozatban közölte: a KMKSZ nem vesz részt a Szülőföld Alap testületének munkájában, mert az érdekvédelmi szervezettel történt egyeztetés nélkül nevezték ki az Alap központi szervének kárpátaljai tagját.

2005. szeptember 13.

A 93 szervezetet tömörítő Magyar Civil Szervezetek Erdélyi Szövetsége Kolozsváron megtartott második közgyűlésén munkacsoportot hozott létre a támogatáspolitikára vonatkozó reformjavaslat kidolgozására.

2005. szeptember 15.

Az amerikai magyar és a hazai intézmények együttműködéséről, kapcsolataik hatásáról kezdődött háromnapos konferencia az Amerikai Magyar Alapítvány fennállásának 50. évfordulója alkalmából Budapesten. Az „Amerikai magyar intézményi kapcsolatok és hatásuk; Az Amerikai Magyar Alapítvány 50 éves jubileuma” című konferencián Vizi E. Szilveszter, az MTA elnöke rámutatott: az Akadémia 11 ezer köztestületi tagja közül 220 az Amerikai Egyesült Államokban él.

2005. szeptember 15.

Ismerkedő látogatáson jártak Boris Tadić szerb elnöknél az MNT vezetői, a találkozón a kisebbségi önkormányzat tevékenységéről és a vajdasági magyarságot érintő problémákról volt szó. Az MNT vezetői tájékoztatták a szerb elnököt a szabadkai tanítóképző beindításával kapcsolatos nehézségekről és késedelmes intézkedésekről. Tadić megígérte, hogy a tanintézet engedélyeztetési eljárásának felgyorsítása érdekében felveszi a kapcsolatot az oktatási miniszterrel. A magyar küldöttség rávilágított az Újvidéki Rádió és Televízió kisebbségi nyelven működő szerkesztőségeinek hátrányos helyzetére. Az elnök azt mondta, hogy sürgetni fogja az intézmény elválasztását a Szerbiai Rádió és Televíziótól.

2005. szeptember 16.

Budapesten a határon túli magyar pártok és a magyarországi parlamenti frakciók képviselőinek részvételével megtartották a Kárpát-medencei magyar parlamenti képviselők fórumát (KMKF),

amelyen Somogyi Ferenc külügyminiszter kormányzati célnak nevezte a határon túli magyarok autonómiaökrekvéseinek támogatását, „amely – mondta – minden egyes országban másképpen valósítható meg”. A kormány célkitűzései között említette a határon túli magyarság státusának közjogi rendezését, illetve a nemzeti vízum és hasonló dokumentumok intézményét.

2005. szeptember 16.

Orbán Viktor a szabadkai városházán az Aracs-Főnix-díj átvétele során kijelentette: „A VMSZ nélkül nincs délvidéki közélet, és a délvidéki magyarok nélkül nem teljes a Kárpát-medencei magyarság. Mi, anyaországi magyarok sem engedhetjük meg, hogy a délvidéki magyarok félelemben éljenek”. Az Aracs-díjat Huzsvár László nagybecskereki megyéspüspök és Bodor Anikó zentai néprajzkutató kapta, Balassa Julianna pancsovai matematikatanárt, Papp Ferenc újvidéki közéleti személyiséget és Siflis Zoltán szabadkai filmrendezőt Aracs-éremmel tüntették ki.

2005. szeptember 19.

Avarkeszi Dezső kormány megbízott a határon túli magyar szervezetek vezetőinek írt levelében az alkotmány bővítését, egy speciális magyarigazolvány bevezetését, valamint nemzeti vízum kiadását javasolta. Közölte: a nemzeti vízum kiadásáról konzultációt folytattak az EU illetékeseivel, és azok „nem emeltek kifogást annak bevezetése ellen”. Az alkotmány vonatkozó rendelkezésének módosítására a következő megfogalmazást javasolta: „A külföldön élő magyarok a magyar közösség tagjai; részei a nemzetnek mint kulturális, nyelvi és történelmi közösségnek. A Magyar Köztársaság a magyar közösség külföldön élő, magyar állampolgársággal nem rendelkező tagjai számára törvényben meghatározottak szerint az ország területén jogokat, határain kívül kedvezményeket és támogatásokat biztosít.”

2005. szeptember 23.

Az MNT újvidéki ülésén elfogadta a *Magyar Szó* átszervezéséről szóló javaslatot, amely kapcsán éles vita alakult ki a dél-vajdasági szórványmagyarság és az észak-bácskai tömbmagyarság MNT-s képviselői között. A tanács újvidéki szárnya ellenezte a *Magyar Szó* „elköltöztetését” Szabadkára, mondván, ez rossz üzenet a lélekszámban amúgy is apadó szórványmagyarságnak. Az MNT döntött a zentai székhelyű Vajdasági Magyar Művelődési Intézet megalapításáról, amely a vajdasági magyarság közgyűjteményi adattára, kulturális életének katasztere lesz. Határozott a vajdasági magyarság nemzeti jelképeiről és ünnepeiről is.

2005. szeptember 24.

Elmaradt az UMDSZ és a KMKSZ megbékélési tárgyalása Beregszászon, mert a KMKSZ küldött-sége nem jelent meg az UMDSZ által javasolt megbeszélés helyszínén.

2005. szeptember 26.

Az Országgyűlés 257 igen, 6 nem és egy tartózkodás mellett elfogadta a Bulgária és Románia európai uniós csatlakozásáról szóló szerződés kihirdetésére vonatkozó törvényjavaslatot. A „nem” gombot a független Balogh László, Boross Imre, Ékes József, Körömi Attila, Lezsák Sándor és Medgyasszay László nyomta meg, Horváth Balázs tartózkodott.

2005. szeptember 28.

A HTMH-ban az „Új lehetőségek a határon túli magyar támogatáspolitikában a 2007–2013-as időszakban” című konferencián Baráth Etele európai ügyekért felelős tárca nélküli miniszter kifejtette, hogy Magyarország első fejlesztési terve csak a nevében volt nemzeti, mert gyakorlatilag csak a határon belüli magyarság jövőjéről szólt. A második Nemzeti Fejlesztési Terv már valóban nem-

zeti, mert ebben olyan fejezeteknek is kell lenniük, amelyeknek egyértelműen a magyar nemzet határon átnyúló kapcsolatrendszeréről kell szólniuk. Szerinte a kabinet természetesnek tartja, hogy az EU 2007–2013 közötti hétéves költségvetési ciklusához kapcsolódó második tervet már a szomszédos országok kormányaival is egyeztessék. Horváth Gyula, az MTA Regionális Kutatások Központjának igazgatója hangsúlyozta: a továbblépéshez egy, a térséget magában foglaló transznacionális makrorégió létrehozása is fontos lenne.

2005. szeptember 29.

Az EP elmarasztaló határozatot hozott Szerbiára nézve a nemzeti kisebbségek jogainak megsértése miatt.

2005. szeptember 29.

Az Országgyűlés Külügyi Bizottsága a vajdasági magyarelles atrocitások kérdését tűzte napirendre. Dévavári Zoltán, a VMSZ elnökségi tagja és Ágoston András VMDP-elnök is jelen volt.

2005. szeptember 29.

Stanik István, a Scripta Kiadó Rt. igazgatótanácsának elnöke, a lap elnök-vezérigazgatója bejelentette, október 3-án megjelenik az ötvenhét év után augusztusban megszűnt *Romániai Magyar Szó* örökébe lépő bukaresti szerkesztésű *Új Magyar Szó* című napilap.

2005. szeptember 29.

Orbán Viktor Fidesz-elnök Gyulaféhérváron rövid megbeszélést folytatott Markó Bélával. A két politikus jelen volt a Szent Mihály-napi búcsú alkalmából rendezett ünnepségen, amelynek keretében ünnepi szentmisét mutatott be Erdő Péter bíboros-primás, esztergom–budapesti érsek.

2005. október 1.

Szabó Vilmos politikai államtitkár az Ungvári Nemzeti Egyetemen megnyitotta a magyar kormány anyagi támogatásával létrehozott magyar történelem tanszékét. Reményét fejezte ki, hogy a tanszék belátható időn belül magyar egyetemi karrá fejlődik.

2005. október 3.

Boris Tadić szerbiai elnök magyarországi látogatása során találkozott Sólyom László köztársasági elnökkel, Szili Katalin házelnökkel, Gyurcsány Ferenc miniszterelnökkel, valamint Orbán Viktor, Hiller István és Dávid Ibolya pártelnökökkel. Minden találkozáson szóba került a vajdasági magyarok elleni atrocitások kérdése is.

2005. október 5.

Gémesi Ferenc helyettes külügyi államtitkár átadta Románia, Horvátország, Szerbia és Montenegró, valamint Ukrajna budapesti nagyköveteinek azt a jegyzéket, amelyben a Külügyminisztérium bejelenti a nemzeti vízum bevezetését. Az új speciális tartózkodási vízum többszöri beutazásra jogosít, és három hónapnál hosszabb tartózkodást tesz lehetővé mindazok számára, akik a magyar nyelv gyakorlása, a kulturális nemzeti identitás megőrzése, az állami felsőfokú oktatáson kívüli tanulmányok folytatása, illetve családi kapcsolataik ápolása céljából kívánnak Magyarországon tartózkodni. A kérelmezőknek továbbra is meg kell felelniük az általános vízumkiadási feltételeknek is. A nemzeti vízumot 2006. január 1-jétől lehet díjmentesen kérelmezni Magyarországnak az érintett országokban lévő képviselőin.

2005. október 5.

Magyar kezdeményezésre több mint harminc képviselő Strasbourgban határozati javaslatot nyújtott be az ET-hez a vajdasági nemzeti kisebbségek aggasztó helyzete miatt; az emberi jogok megsértésének kivizsgálását, valamint nemzetközi jelentéstevők Vajdaságba küldését kérve a testülettől.

2005. október 5.

A magyar állampolgárságnak a határon túli magyarokra való kiterjesztése tárgyában intéztek levelet Sólyom László köztársasági elnökhöz a romániai magyar történelmi egyházak vezetői, akik külön-külön levélben keresték meg egyházaik gondjaival a román államfőt és az RMDSZ elnökét is. A Sólyom Lászlóhoz intézett levelet a római katolikus egyház részéről Jakubinyi György gyulafehérvári érsek, Tempfli József nagyváradi, Schönberger Jenő szatmárnémeti és Roos Márton temesvári püspök, illetőleg Tamás József gyulafehérvári segédpüspök, a református egyház nevében Pap Géza kolozsvári és Tökés László nagyváradi püspök, továbbá Szabó Árpád unitárius és Adorjáni Dezső evangélikus püspök látta el kézjegyével.

2005. október 7.

Markó Béla miniszterelnök-helyettes a Marosvásárhelyen tartott médiatalálkozón kijelentette: „Az elkövetkező időszakban alapvetően fontos, hogy az erdélyi magyar televíziózás és rádiózás önállóvá váljon, ez a célkitűzés pedig a romániai magyar közszolgálati televízió és rádió megteremtésével, valamint a magyarországi támogatások további fenntartásával valósítható meg.”

2005. október 8.

Marosvásárhelyen a HTMSZF harmadik ülésén a zárt ajtók mögötti tanácskozás első napirendi pontjaként a résztvevők eldöntötték, hogy létrehoznak egy bizottságot, amely az autonómia kérdésében egyeztet majd és összeveti a különböző autonómiatervezeteket. Sürgették a MÁÉRT mielőbbi összehívását, amely keretében partneri viszonyra épülő nemzetpolitikát szorgalmaztak.

2005. október 10.

A kisebbségek elleni erőszak és a hatóságok veszélyes közönye miatt keményen bírálta Szerbiát jelentésében a Human Rights Watch (HRW) nemzetközi emberi jogi szervezet. Az ötvenkét oldalas dokumentum felröptette a hatóságoknak, hogy nem voltak képesek gátat szabni a különböző etnikai és vallási kisebbségek elleni fokozódott erőszaknak.

2005. október 12.

A Román Képviselőház közigazgatási bizottsága alkotmányellenesnek minősítette az SZNT által kidolgozott és a román parlament két magyar tagja, Sógor Csaba szenátor és Becsek Garda Dezső képviselő által benyújtott jogszabály tervezetét.

2005. október 13.

„A romániai kisebbségek államalkotó tényezők” – ezt a kitétel fogadta el a román szenátus, megszavazva a kisebbségi törvénytervezet e megállapítást is tartalmazó első három cikkelyét.

2005. október 13.

Doris Pack, az EP délszláv ügyekkel foglalkozó küldöttségének német elnöke Brüsszelben a vajdasági etnikai incidensekkel kapcsolatos témában tartott meghallgatáson kijelentette: „Szerbia és Montenegró választott hatóságainak kell megoldaniuk a vajdasági etnikai incidensekkel kapcsolatos gondokat, de az EP továbbra is szoros figyelemmel kíséri a helyzetet.”

2005. október 13.

Tőkés László királyhágó-melléki református püspök marosvásárhelyi sajtóértekezletén kijelentette: „A sajtó által kémkedés gyanújába kevert Szatmári Tibor lakott abban a budapesti ingatlanban, amelyet a magyar kormány eredetileg az erdélyi magyar történelmi egyházaknak szánt volna.”

2005. október 15.

A Civil Mozgalom Szabadkán tiltakozó megmozdulást szervezett a vajdasági magyarokat ért jog sértések miatt.

2005. október 19.

Nenad Čanak a *Dnevník*ben kijelentette: amennyiben a „brüsszeli bürokraták” beleegyeznének az észak-bácskai magyar területi autonómiába, azzal elveszne az utolsó lehetőség is, hogy modern társadalom jöjjön létre a térségben. Másrészt úgy vélekedett, hogy elsősorban a vajdasági magyarok lennének a szenvedő alanyai az ilyen elképzelésnek, „mert az észak-bácskai fantom területi autonómia” csak a vajdasági magyarság felét ölelné fel. „A többiek mindenfajta jog nélkül maradnának, kiszorulnának északra, ahol gettósodnának, és kitelepülésre kényszerülnének. Az etnikai alapú autonómia az összes kisebbségi csoport gettósodásához és eltűnéséhez vezetne” – mondta.

2005. október 20.

Román–magyar közös kormányülést tartottak Bukarestben. Tizenöt megállapodás született, amelyek eredményeként Csíkszeredában lesz magyar főkonzulátus, Sepsiszentgyörgyön magyar kulturális intézet, rendeződik a Gozsdu Közalapítvány ügye, és Románia meg Magyarország a jövőben számos megállapodás keretében bővíti együttműködését. Megegyezés született a Sapiaentia Erdélyi Magyar Tudományegyetem oktatási folyamatának közös finanszírozásáról is.

2005. október 20.

A Duna Televíziót felügyelő Hungária Televízió Közalapítvány kuratóriuma egyhangú szavazással jóváhagyta az Autonomia nevű új, műholdas csatorna indítását.

2005. október 20.

Boris Tadić szerb elnök Újvidéken az ombudsman szerepéről szervezett tanácskozáson arra figyelmeztetett, hogy az egész társadalmat megingathatja az etnikai alapú bűnözés, és azok az intézmények és állami szervek mérik a legsúlyosabb csapást a Vajdaság és Szerbia tekintélyére, amelyek nem lépnek fel hatékonyan az etnikai alapú jogsértések elkövetői ellen. A konferencián több térségbeli ország ombudsmanja vett részt, Magyarországról meghívták Lenkovics Barnabást, az állampolgári jogok országgyűlési biztosát és Kaltenbach Jenő kisebbségi ombudsmant.

2005. október 20.

A KMKSZ elnöksége nyilatkozatot tett közzé, amelyben értetlenségének adott hangot amiatt, hogy míg Romániában és Szlovákiában az oktatási-nevelési támogatást már javarészt kifizették, addig a legsúlyosabb gazdasági helyzetben levő kárpátaljai régióban a magyar szülők még nem juthattak hozzá a 2004–2005-ös tanévre járó anyaországi támogatáshoz.

2005. október 22.

A Velencei Bizottság tizennyolc oldalas jelentésében kedvezően értékelte az RMDSZ kisebbségi törvénytervezetét. Az RMDSZ a kisebbségi törvénytervezetben a Velencei Bizottság javaslatára korrigálta eredeti elképzelését, amely a választási törvényben szereplő szigorú feltételekhez kötötte volna a parlamenti képvisellel még nem rendelkező szervezetek bejegyzését.

2005. október 24.

Miután az RMDSZ koalíciós partnereinek szenátorai nem vettek részt a szavazásban, a román szenátus leszavazta az RMDSZ kisebbségi törvénytervezetét. Tiltakozásul az RMDSZ szenátorai elhagyták az ülést.

2005. október 25.

László Boglár közölte: Călin Popescu Tăriceanu román miniszterelnök biztosította Gyurcsány Ferenc magyar kormányfőt arról, hogy a képviselőházban a koalíció pártjai készek megszavazni a kisebbségi törvényjavaslatot, amely garantálná a kulturális autonómiát az erdélyi magyarság számára.

2005. október 25.

Markó Béla sajtótájékoztatóján közölte, hogy előző este sikerült megállapodnia a kormánykoalíció képviselőivel, hogy a koalíciós pártok frakciói a képviselőházban a kormány által elfogadott formájában szavazzák meg a kisebbségi törvényt, a következő módosítással: „Azokban a helységekben, amelyekben egy román közösség vagy egy törvényesen elismert nemzeti kisebbség a helyi választásokon nem ér el legalább egy tanácsosi mandátumot, a román vagy az adott nemzeti kisebbségi közösség kap egy helyi tanácsosi mandátumot, ha eléri az adott helységben érvényesen leadott szavazatoknak legalább egy (később meghatározandó) bizonyos százalékát.”

2005. október 26.

A román kormánykoalíció legkisebb alakulata, a Konzervatív Párt (PC) képviselői a PRM-mel, valamint a képviselőház elnöki tisztségét betöltő, ugyancsak ellenzéki PSD-vel összejátszva a képviselőház házbizottságában és napirendi szakbizottságában megakadályozták, hogy a parlamenti alsóházban a kormány kérésének megfelelően sürgősségi eljárással tűzzék napirendre a kisebbségi törvényt.

2005. október 27.

Megtartotta alakuló ülését a Szülőföld Alap Oktatási, Kulturális, Szociális, Egyházügyi és Média Kollégiuma. A külügyminiszter által kinevezett kilenctagú Kollégium elnökévé dr. Zilahi Lászlót, az Oktatási Minisztérium főosztályvezetőjét választották meg. Döntés született a Kollégium rendelkezésére álló 2005. évi keret – 800 millió forint – terhére kiírandó, valamennyi szomszédos országot érintő pályázati célokról és a mellékük rendelt keretösszegekről.

2005. október 27.

Beregszászon hivatalosan is átadták rendeltetésének a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola új könyvtárát, amely Apáczai Csere János nevét viseli.

2005. október 28.

Rasim Ljajić Szerbia és Montenegró-i emberi jogi és kisebbségügyi miniszter a *Dnevnik*ben kijelentette: hajlandó lemondani, amennyiben a VMSZ úgy látja, hogy ez hozzájárulna a nemzetek közötti viszony javításához a Vajdaságban. A párt ugyanis azzal vádolta a minisztert, hogy kizárólag a magyarellenes zaklatások szőnyeg alá söprésével foglalkozik.

2005. október 29.

A Szülőföld Alap Oktatási, Kulturális, Szociális, Egyházügyi és Média Kollégiuma kiírta pályázatát oktatás és média témakörökben.

2005. október 29.

„A VMSZ nem mondott le és nem is mond le tízéves céljáról, a magyar területi autonómiáról, de az elképzelés megvalósításához egyelőre nem talált tárgyalópartnert Szerbiában” – közölte Bunyik Zoltán, a VMSZ alelnöke a *Dnevnik* című újszéki napilapban megjelent interjújában.

2005. október 31.

Markó Béla Kolozsváron kijelentette: „Az állami magyar egyetemet követelőknek igazuk van, de ezt nem utcai tüntetésekkel, és nem feltétlenül a Babeş-Bolyai Tudományegyetem szétválasztásával lehet elérni. Ez a kérdés lassan már nem lesz feszültségforrás.” Hangsúlyozta: a legfontosabb a BBTE magyar karainak megerősítése, ugyanakkor nem tartja kizártnak, hogy a Sapientia alakuljon át romániai állami forrásokból működtetett önálló magyar egyetemmé, „ez azonban az alapítók elképzeléseitől és szándékaitól is függ”.

2005. november 1.

Bojan Pajtić vajdasági kormányfő és Lukijan püspök, a budai szerb pravoszláv egyházmegye elöljárója Újvidéken szerződést írt alá, amelynek értelmében a vajdasági kormány 4,25 millió dinárt (13 millió forintot) fordít a Tökölyánum egy részének felújítására. Pajtić felszólította a szerb kormányt, hogy csatlakozzon ehhez a szándékhoz.

2005. november 2.

A VMSZ vezetői Belgrádban tíz problémát vetettek fel a Vojislav Koštunica szerbiai miniszterelnökkel és Rasim Ljajić Szerbia és Montenegró-i emberi jogi és kisebbségügyi miniszterrel tartott találkozójukon; konkrét megállapodások születtek, az államközösség kormánya pedig döntött arról, hogy különbizottság alakul a magyarellen es incidensek kivizsgálására.

2005. november 2.

Szerbia és Montenegró Minisztertanácsa bizottságot alakított a Vajdaságban történt nemzetiségi incidensek kivizsgálására. Elnökévé Vladimir Đurićot, a szerb köztársasági kormány Nemzeti Tanácsának titkárát nevezte ki. A Minisztertanács elfogadta az Emberi és Kisebbségi Jogi Minisztérium jelentését a szerbiai magyar nemzeti kisebbség helyzetéről, és az államközösségi parlament elé terjesztette a regionális és kisebbségi nyelvekről szóló európai alapokmány becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

2005. november 3.

Becsey Zsolt, a Fidesz – MPSZ európai parlamenti képviselője Temerinben felkereste annak az öt magyar fiatalnak a szüleit, akiket gyilkossági kísérlet címén összesen 61 év börtönbüntetésre ítélték el, mert 2004 júniusában súlyosan bántalmazták a 37 éves újvidéki Zoran Petrović kábítószerkereskedőt.

2005. november 4.

Az önálló magyar egyetemért harcoló Bolyai Kezdeményező Bizottság a kolozsvári BBTE-n tanító oktatók körében aláírásgyűjtést kezdeményezett az egyetemen tervezett magyar karok létrehozásáért.

2005. november 4.

Korhecz Tamás vajdasági kormányalelnök, kisebbségügyi miniszter és Zoran Stojković szerbiai igazságügyi miniszter Belgrádban megállapodott: a szerbiai igazságügyi minisztérium közbenjár annak érdekében, hogy a magyarság az eddigieknél nagyobb számban képviseltesse magát az igazságügyi szervezetben, és javuljon a hivatalos nyelvhasználatra vonatkozó előírások alkalmazása a bíróságokon.

2005. november 8.

„A magyar és a szlovák külügyminiszter között teljes az egyetértés abban, hogy a két ország kapcsolatai kiegyensúlyozottak, és az uniós keretek között, ezen belül a visegrádi együttműködés jegyében az eddigi együttműködésnél is kedvezőbb távlatoknak tekintünk elébe” – jelentette ki Pozsonyban magyar kollégájával, Somogyi Ferencsel hivatalos megbeszéléseket folytató Eduard Kukan szlovák külügyminiszter.

2005. november 8.

Jelentős áttörést sikerült elérni a kisebbségi autonómia kérdésében az ET Jogi Bizottságában megszavazott jelentéssel. A dokumentum először említi hivatalosan a jogot a kulturális autonómiára. A Jogi Bizottságnak Frunda György, az RMDSZ szenátora készített összefoglaló jelentést, amelyet a párizsi végszavazáson a testület elfogadott.

2005. november 8.

Megtartotta alakuló ülését a Szülőföld Alap Regionális és Önkormányzati Együttműködési Kollégiuma, amelyen a külügyminiszter megbízásából Gémesi Ferenc helyettes-államtitkár elnökölt. A Szülőföld Alap Tanács által meghatározott prioritások alapján a Kollégium határoz 175 millió forint pályázati forrás felett, a 2005. évben összesen egymilliárd forinttal rendelkező Alap terhére.

2005. november 9.

Olli Rehn bővítési biztos nyilvánosságra hozta a Szerbia és Montenegróról készített friss országértékelést, amelyben az EU brüsszeli végrehajtó testülete megemlítette, hogy szórványos incidensekről érkeztek beszámolók – Szerbia más részei mellett – a Vajdaságból, és ezek kisebbséghez tartozókat, főleg magyar nemzetiségűeket érintettek.

2005. november 9.

Az újvidéki egyetem Bölcsészettudományi Karán a magát „Nemzeti Sor”-nak nevező neonáci szervezet huszonöt tagja vasdorongokkal felfegyverkezve behatolt a „Fasiszta fenyegetés” című konferenciára, bántalmazni kezdett néhány résztvevőt, megfenyegette a konferencia szervezőit, Milenko Perović professzort, a Bölcsészettudományi Kar vezetőjét pedig „usztasa disznónak” nevezte, és közölte, hogy végezni fog vele.

2005. november 10.

Szabadkán megtartotta második ülését a kisebbségi jogok érvényesítésével foglalkozó Szerbia és Montenegró-i–magyarországi kormányközi vegyes bizottság, amelynek két társelnöke Rasim Ljajić Szerbia és Montenegró-i emberi jogi és kisebbségügyi miniszter és Szabó Vilmos, a MEH külkapcsolatokért és nemzetpolitikáért felelős politikai államtitkára.

2005. november 10.

Habsburg Ottó Baján az „Európai uniós integráció és a kisebbségek – fejlődhetünk együtt?” című konferencián kijelentette: „A francia forradalom óta újra és újra Franciaországból indulnak, majd fokozatosan terjednek el Európában az új eszmék. A kontinensnek azonnal reagálnia kell aktív kulturális politikával, a franciaországihoz hasonló zavargásokat megelőzendő. Ez magában foglalja a kisebbségek támogatásának, integrálásának és politikai szerepvállalásának aktív elősegítését.”

2005. november 10.

A Szandzsáki Népi Mozgalom, a Szandzsáki Demokrata Unió és a Szandzsáki Alternatíva nevű pártok bejelentették, hogy kezdeményezni fogják a „szandzsáki és a bosnyák” kérdés rendezését. „Az EU határozatot hoz a vajdasági magyarok elleni jogsértésekről, de a bosnyákokról említést sem tesz, miközben tanúi vagyunk ma is a szandzsáki jogsértéseknek. Követeljük a nemzetközi közösség és az állami szervek képviselőitől, hogy lássanak hozzá a szandzsáki–bosnyák kérdés rendezéséhez” – áll a három párt közös állásfoglalásában.

2005. november 11.

Sólyom László köztársasági elnök a vajdasági kortárs magyar irodalom terén végzett sokoldalú munkássága elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét adományozta Végel László újvidéki magyar írónak, publicistának. A kitüntetést Magyarország belgrádi nagykövetségén adta át az írónak Papp Sándor nagykövet.

2005. november 12.

A szabadkai Népkörben közel hetven vajdasági magyar háborús veterán részvételével, a szerb és a magyar média nagy érdeklődése mellett tartották meg a második délvidéki honvédtalálkozót. A rendezvény súlyát növelte a VMSZ vezetőinek jelenléte. A rendezvény szervezője a Nyitott Távlatok nevű civil szervezet, fő támogatója pedig a *Magyar Szó* és a *Hét Nap* volt.

2005. november 13.

Bojan Kostreš, a Vajdasági Képviselőház elnöke a Beta hírügynökségnek adott nyilatkozatban élesen bírálta a neonácizmus megjelenését a Vajdaságban, valamint a honvédek szabadkai találkozóját.

2005. november 14.

Ágoston András, a VMDP elnöke négypartii csúcstalálkozót javasolt a VMSZ-nek, a VMDK-nak és az MPSZ-nek.

2005. november 15.

Budapesten a magyar–szlovák kisebbségi vegyes bizottság 5. ülésén a kisebbségi oktatás továbbfejlesztéséről döntöttek. Szabó Vilmos, a bizottság magyar vezetője szlovák társelnökével, Miroslav Mojzítával tartott közös sajtótájékoztatóján kifejtette: a „jó hangulatú” értekezleten eredményesen tárgyaltak a révkomáromi Selye János Egyetem továbbfejlesztéséről. Hozzátette: Tótkomlóson és Szarvason a magyar állam biztosítja, hogy a szlovák kisebbség magasabb színvonalon tanulhasson szlovákul. Ennek érdekében általános iskolát, óvodát és kollégiumot korszerűsítenek több száz millió forintból.

2005. november 16.

Kasza József VMSZ-elnök Ágoston Andrásához címzett válaszlevelében közölte, hogy a közelmúlt tapasztalatainak fényében nem sok értelmét látja a vajdasági magyar pártvezetői csúcstalálkozóknak, amelyen a koszovói státustárgyalások kezdete kapcsán közös vajdasági magyar autonómiamoddellel állnának elő, és felkeresnék vele Martti Ahtisaarit, az ENSZ, illetve Stefan Lehnét, az EU koszovói megbízottját.

2005. november 16.

Sólyom László és Janez Drnovšek Lendván sajtótájékoztatón közölte: kiválóak a szlovén–magyar kapcsolatok, de a gazdasági együttműködés még erősebb is lehetne. A magyar és a szlovén köztársasági elnök egyetértett abban, hogy a jó kisebbségvédelem ellenére a két országban apadt a kisebbségek lélekszáma, részben a fejletlen térségekből való elvándorlás, részben az asszimiláció miatt. Ezért szükséges az érintett térségek gazdaság- és infrastruktúrafelújítása, a kis iskolák fejkvótáinál és a kulturális intézményeknél pedig pozitív diszkriminációt kell alkalmazni.

2005. november 17.

Kasza József Strasbourgban az EP nemzeti kisebbségügyi pártközi csoportjának meghallgatásán kijelentette: Koszovó jövőjével kapcsolatban olyan döntésre van szükség, hogy az ne hozza még hátrányosabb helyzetbe a vajdasági kisebbségeket, mert ami a Vajdaságban történik, azt nem lehet elvonatkoztatni Koszovó kérdéséről.

2005. november 17.

Kiss Nándor református lelkész elhagyta a Nagybecskerek napja alkalmából rendezett ünnepséget, mert azon Ljubomir Marković ezredes kijelentette, a szerb katonaság első világháborús bevonulása Nagybecskerekre véget vetett az „ázsiai faj” balkáni uralmának. Dušanka Trifunov nagybecskereki polgármester közölte, az ezredes beszéde nem volt betervezve, de a lelkész reagálását is „kissé elhamarkodottnak” nevezte.

2005. november 18.

Kolozsváron felavatták a Barabás Miklós Céh székházát. Jelen volt Dávid Ibolya, az MDF elnöke is.

2005. november 18.

Markó Béla miniszterelnök-helyettes kabinetjében fogadta Csáky Pált, Szlovákia miniszterelnök-helyettesét. Köszönetét fejezte ki, amiért Szlovákia elsőként ratifikálta Románia európai uniós csatlakozási szerződését.

2005. november 19.

Soros György amerikai milliárdos Albánia fővárosában kijelentette: véleménye szerint Koszovó jövőbeni jogállása nem lehet más, mint a függetlenség, ennek azonban olyan feltételekhez kell kapcsolódnia, amelyek szavatolják a tartományban élő kisebbségek jövőjét és státusát.

2005. november 19.

Szabadkán megtartották a Magyar Ifjúsági Konferencia háromnapos ülést, amelyen mintegy hetven képviselő vett részt az Egyesült Államok és Nyugat-Európa, valamint Burgenland, Drávaszög, Erdély, Kárpátalja, Felvidék, Magyarország és Vajdaság területéről.

2005. november 21.

Takács Csaba, az RMDSZ ügyvezető elnöke az MPSZ aláírásgyűjtő akciója kapcsán közleményben figyelmeztetett: a párttörvény értelmében minden állampolgár csak egy politikai pártnak lehet tagja, az MPSZ vezetői pedig nyilatkozataikban tévesen tájékoztatnak: nem egyszerű támogató aláírást gyűjtöttek, hanem ezáltal az aláírók párttagságot is vállalnak. Arra kérte fel az RMDSZ tagjait, „ne hagyják magukat megtéveszteni, és ne írják alá a listát”.

2005. november 22.

Az EP Külügyi Bizottsága Mihai-Răzvan Ungureanu román külügyminiszter jelenlétében vitát folytatott a Romániával foglalkozó EP-jelentésről, ugyanakkor ülést tartott az EP Román Vegyes Bizottság is. A két ülésen Olli Rehn bővítésügyi EU-biztos mellett Gál Kinga (Fidesz – MPSZ), Dobolyi Alexandra (MSZP) és Szent-Iványi István (SZDSZ) magyar képviselők is kiemelték a kisebbségi törvény jóváhagyásának és teljesítésének fontosságát.

2005. november 22.

Páll Sándor VMDK-elnök Becsén közölte, hogy a VMDK, a VMDP és a vajdasági MPSZ közösen keresi fel a három autonómiakonceptióval Budapestet, Belgrádot, Brüsszelt és Martti Ahtisaari koszovói ENSZ-különmegbízottat.

2005. november 23.

Az EP Külügyi Bizottsága elfogadta a Románia és Bulgária csatlakozási folyamatának helyzetét vizsgáló jelentést, amely Románia vonatkozásában politikai kritériumként határozta meg a kisebbségek helyzetének javítását, és elégedetlenségét fejezte ki a még hatályban lévő választási törvény diszkriminatív volta miatt.

2005. november 24.

A határon túli magyar egyházi vezetők megbeszélésen vettek részt az Országházban, ahol Szabó Vilmos politikai államtitkár tartott előadást az egyházaknak a határon túli magyar közösségek életében betöltött szerepéről, Gulyás Kálmán, az NKÖM egyházi kapcsolatokért felelős címzetes államtitkára pedig az egyházak közösségépítő és identitáserősítő munkájáról beszélt. Az egyházi vezetőket Bozóki András kulturális miniszter köszöntötte, és vendégül látta őket Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke is. A határon túli magyar püspököket Sólyom László köztársasági elnök fogadta, és találkozott velük Orbán Viktor Fidesz-elnök is.

2005. november 25.

Gazda Zoltán, az MPSZ háromszéki elnöke közölte: „Traian Basescu román államfő rávilágított Székelyföld területi autonómiájára azzal a kijelentésével, amelyet Koszovóval kapcsolatban tett a Jacques Chirac francia elnökkel folytatott megbeszélésen”. Basescu Párizsban ismertette elképzelését a francia elnökkel Koszovó státusának végleges rendezéséről, amely messzemenő autonómiát irányoz elő a koszovói albánok számára Szerbia határain belül. „Ha az ország elnöke az autonómia biztosításában látja az európai konfliktusok rendezésének módját, akkor az MPSZ is határozottan kéri Székelyföld területi autonómiáját” – mondta Gazda Zoltán.

2005. november 26.

Szlovákiában a megyei önkormányzati választásokon a választásra jogosultaknak mindösszesen csak a 18,02%-a ment el szavazni. A megyei közgyűlések új testületeit sikerült ugyan megválasztani, az elnököket azonban nem, ezért december 10-én második forduló elnökválasztást tartottak. Országos szinten az MKP a negyedik helyen végzett a szavazatok 14,08%-ával.

2005. november 28.

Csikszereda középiskoláiban a mostani tanévben negyvenhat moldvai csángómagyar gyerek tanul magyar nyelven – közölte Borbáth Erzsébet, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége csángó oktatási programjának koordinátora a Csikszeredában hatodik alkalommal megtartott csángó napokon.

2005. november 28.

Stanislav Bajani, a Matica Slovenská szóvivője tájékoztatta a TASR szlovákiai hírügynökséget, hogy a szervezet is részt vesz a magyarországi szlovák kisebbség szervezeteinek december 2-ra tervezett budapesti tüntetésén, hogy együtt tiltakozzanak a 2006-os magyar költségvetés szlovák kisebbséget érintő korlátozásai ellen.

2005. november 28.

Szabadkán a magyar kormány, a VMSZ, az MNT, továbbá a vajdasági magyar oktatási és egyházi intézmények, illetve önkormányzatok képviselői szakmai tanácskozást tartottak az oktatásról.

2005. november 29.

Szili Katalin, az Országgyűlés elnöke levélben kérte Tony Blair brit miniszterelnököt, az Európai Tanács soros elnökét, José Manuel Barrosót, az Európai Bizottság elnökét és Josep Borellt, az EP elnökét, hogy tegyenek lépéseket a tagállamokban a különböző autonómiaformák megvalósításakor figyelembe veendő alapelvek kialakítására.

2005. november 29.

Milica Pavlov, a magyarországi Szerb Országos Önkormányzat elnöke a *Politika* című belgrádi napilapban kijelentette: a vajdasági nemzetek közötti incidensek lecsapódnak Magyarországon, és amikor kiéleződtek Szerbiában a feszültségek, nyugtalanító telefonhívásokat, nacionalista tartalmú

szórólapokat kaptak a Budapesten és Szentendrén, illetve a vidéki városokban élő szerbek, és néhány gyűlölködő falfirka is megjelent.

2005. november 30.

Batiz András kormányzóvivő közölte: a kormány többségi támogatással, az SZDSZ fenntartásával elfogadta a határon túli magyarok közjogi státusáról szóló előterjesztést, amelynek célja, hogy az alkotmány szövege a jelenleg is rögzített módozatnál határozottabban fejezze ki a határon túli magyarok nemzethez tartozását. A kabinet felhatalmazta Avarkeszi Dezső kormány megbízottat és Petrétei József igazságügy-minisztert a hivatalos egyeztetések lebonyolítására.

2005. november 30.

A Szülőföld Alap Oktatási, Kulturális, Szociális, Egyházügyi és Média Kollégiuma megtartotta második ülését, amelyen az elnökhelyettesi posztra Székely Istvánt, a romániai magyarság képviselőjét választották. A Kollégium tagjai elfogadták a Pályázati Szabályzat Elszámlási Szabályzat részét, megvitatták és pontosították az elbírálási elveket, és döntöttek a beérkezett pályázatokról.

2005. november 30.

Salat Levente politológus, a BBTE rektorhelyettese a Kossuth rádióban kijelentette: az erdélyi magyarság az elmúlt tizenöt évben nem volt elég körültekintő, nem bízott eléggé a saját erejében és jövőjében, emiatt valószínű, hogy nem fogadják el a kisebbségi törvényt, ha pedig el is fogadják, akkor alkalmazhatatlan lesz. A magyar–román államközi kapcsolatokban, anélkül, hogy ez a kormánystratégiák világosan megfogalmazott része lenne, érvényesül az a logika, hogy mindkét országnak érdeke a romániai magyarság kivándorlása Magyarországra.

2005. december 1.

A román kormány elfogadta a Gozsdu Közalapítvány létrehozásáról szóló magyar–román egyezmény ratifikálásának törvénytervezetét.

2005. december 2.

Szabó Vilmos politikai államtitkár és Kasza József VMSZ-elnök Szabadkán aláírta a délvidéki magyarok anyaországi és szerbiai tanulását elősegítő memorandumot, amelynek értelmében Magyarországnak az európai uniós csatlakozás után is biztosítania kell a határon túli magyar közösségek számára az azonos lehetőségeket az anyaországi felsőoktatási tanulmányok folytatásához.

2005. december 4.

A Fidesz elnöksége arra kérte a kormányfőt, hogy hívja össze a MÁÉRT-et, és a határon túli magyarság érdekében kezdjék el a konszenzus kialakítását.

2005. december 5.

Az MVSZ tisztikarának huszonkét tagja az Országházban Patrubány Miklós elnökkel az élen a Szent Korona előtt tett ünnepélyes esküt, hogy „a magyar társadalomnak egyértelművé tegye a legszenyebb magyar történelmi hagyományok iránti hűségét, a magyar nemzet egységének újbóli megteremtése melletti rendületlen eltökéltségét és a magyar nemzet iránti szolgálatra való szegődöttségét”.

2005. december 5.

Orbán Viktor az Országgyűlésben napirend előtt azt javasolta, hogy a képviselők fejezzék ki tiszteletüket a határon túl élő magyarok kitartásáért és hűségéért. „Javaslom, tiszteletből álljunk fel egy percre, és köszönjük meg a határon túli magyarok sok évtizedes hűségét” – mondta. A kormányoldal-

li képviselők csak Szili Katalin házelnök javaslatára csatlakoztak az ellenzéki felállókhoz. Gyurcsány Ferenc miniszterelnök válaszában úgy fogalmazott: „nem jó az, ha mindannyiunk közös nemzeti érzelmeivel népszavazáson kívánnak visszaélni, és az sem jó, hogyha azok, akik a közös nemzeti megegyezésről beszélnek, felállítják a magyar parlamentet”.

2005. december 6.

A Szülőföld Alap Regionális és Önkormányzati Együttműködési Kollégiuma megtartotta második ülését, amelyen elnökhelyettesnek a felvidéki Kvarda Józsefet választották. Elfogadták a Pályázati Szabályzat Elszámolási Szabályzat részét, megvitatták és pontosították az elbírálási elveket, határoztak a kollégium által támogatásra javasolt pályázatokról, és jóváhagyásra felterjesztették a külügyminiszternek. A kollégiumhoz 164 érvényes pályázat érkezett be.

2005. december 7.

A Cseh Képviselőház egyhangúlag jóváhagyta Románia és Bulgária csatlakozását az EU-hoz.

2005. december 8.

A Szülőföld Alap Tanácsa Kiss Elemér elnök vezetésével megtartott harmadik ülésén meghallgatta az alap két szakmai kollégiuma vezetőjének beszámolóját a pályázati rendszer tapasztalatairól, és meghatározta a 2006. évi pályázati prioritásokat. Ezek között megjelentek új elemek is: a falu- és tanyagondnoki hálózat kiépítése, az informatikai fejlesztés, valamint a különböző határon túli régiók magyar közösségei közötti együttműködést szolgáló kezdeményezések támogatása.

2005. december 9.

Kétnapos szlovákiai látogatásának utolsó helyszínén, Révkomáromban Sólyom László ellátogatott a Selye János Egyetemre. A találkozón az elnök a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjével tüntette ki Szabó Zoltánt, a Selye János Egyetem Alapítvány ügyvezető elnökét.

2005. december 10.

Szlovákiában megtartották a megyei elnökválasztások második fordulóját, amelyen mindössze 11,07 %-os részvétellel választották meg az országot alkotó nyolc megye egy-egy első emberét, a megyék ispánjait. A második fordulóban az MKP választói az előzőnél is kisebb számban vettek részt. A döntően magyarok lakta Dunaszerdahelyen a részvétel alig haladta meg a 4 %-ot.

2005. december 10.

Az SZNT sepsiszentgyörgyi küldöttgyűlése úgy döntött, az ENSZ Biztonsági Tanácsához és főtítkárához fordul, kérve, hogy tekintse kiemelt, megelőző megoldásnak Székelyföld helyzetének rendezését, és járuljon hozzá, hogy nemzetközi felügyelettel szavatolják a térség autonóm státusát.

2005. december 13.

A *Krónika* értékelése szerint „rosszul jártak azok az erdélyi kultúrintézmények, amelyek elhitték a Szülőföld Alap illetékeseinek, hogy az idei keretből csak a nagy horderejű projekteket támogatják, és elálltak a pályázástól. Amint az Alap honlapján közzétett táblázatból kiderül, a kuratórium végül a támogatási keret nagy részét is felaprózta a kisebb, helyi érdekű projektek között. Nagyobb, több millió forintos tételeket csupán az RMDSZ politikusaikhoz kötődő intézmények kaptak”.

2005. december 13.

Gyurcsány Ferenc szokásos heti rádióinterjújában azt mondta, hogy bár Antall József a határon túli magyarság kérdését „helyes irányba” nyitotta ki, ennek ellenére nem tartja megfelelőnek az antalli

megfogalmazást, amikor „15 millió magyar lélekbeni miniszterelnökről beszélt”. A kormányfő szerint a helyes kifejezés: „10 millió magyar nevében, 15 millió érdekében”.

2005. december 13.

Gyurcsány Ferenc kormányfő az Országházban a Kisebbségekért díjak átadását megelőző beszédében hangoztatta: „nekünk, az állam képviselőinek legalább olyan eltökéltséggel kell a hazánk területén élő kisebbségeket segíteni, mint amilyen eltökéltséggel képviseljük és védjük a határainkon túl élő magyar közösségeket”. Elismerésben részesült Budai János, a gyulai Nicolae Bălcescu Román Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium nyugalmazott igazgatója, Choli Daróczi József népművelő, pedagógus, költő, Farkas Antal, az Országos Cigány Önkormányzat alelnöke, Gábrity Molnár Irén egyetemi tanár, Golub Iván, a Fővárosi Uzsoki Kórház főigazgatója és Guttman Mihály nyugalmazott zenepedagógus. Megosztott Kisebbségekért díjat kapott Mága Zoltán zenész és Nyári Gyula előadóművész, valamint Kisszelmenc és Nagyszelmenc polgármesterei, Illár József és Tóth Lajos. Kiténtették a Magyarországi Nemzeti és Etnikai Közalapítványt is.

2005. december 14.

A VMDK, a VMDP és a vajdasági MPSZ levélben kérte Vojislav Koštunica szerb miniszterelnököt, Boris Tadić elnököt és Vuk Drašković Szerbia és Montenegró-i külügyminisztert, hogy a koszovói rendezés folyamán kezdődjenek tárgyalások a szerbiai kisebbségek autonómiájáról is.

2005. december 15.

Az EP sajtószolgálatra közölte: az EP strasbourgi plenáris ülése által megszavazott, Románia uniós felkészültségéről szóló jelentés kiemelten foglalkozik a magyar kisebbség helyzetével. Pierre Moscovici volt francia EU-miniszter jelentésében az áll, hogy az EP elégedetlenségét fejezi ki a kisebbségi törvény folyamatos késése miatt, és nyugtalanítónak tartja, hogy továbbra is diszkriminatív intézkedések vannak hatályban a választási törvényben. Az EP-képviselők kérik, hogy a kisebbségi törvényt mihamarabb hagyják jóvá.

2005. december 15.

Bocskay T. József, az Igazolt Magyar Szabadságharcos Világszövetség elnöke Budapesten a Hadtörténeti Múzeumban átadta a szervezet kitüntetéseit: 56-os Szabadságharc Érdemrend nagykereszt kitüntetést adományoztak Csáky Pálnak, a Szlovák Köztársaság miniszterelnök-helyettesének, Kasza Józsefnek, a VMSZ elnökének, Kovács Miklósnak, a KMKSZ elnökének és Habsburg Györgynek, a Magyar Vöröskereszt elnökének. Hűség a Hazához Érdemrend nagykereszt kitüntetést kapott Arnóczky Pál nyugalmazott alezredes, Gál József, Solt polgármestere, Németh József, Solt nyugalmazott polgármestere, gróf Esterházy Alice, valamint Szombath Csaba ezredes, a Honvédelmi Minisztérium kommunikációs főosztályának osztályvezetője.

2005. december 16.

Az EÖKK „A határon túli magyarság és a magyar közszolgálati média” címmel szervezett konferenciáján Törzsök Erika kifejtette: „Olyan panasz kultúra alakult ki Magyarországon (elsősorban a kisebbségpolitikában, de más területeken is), ami alkalmat ad valós társadalmi jelenségek elfedésére, a felelősség elhárítására, áthárítására, jól fejlett ellenségkép-gyártásra, önmagunk felmentésére vagy nem cselekvésre, ugyanakkor radikalizálódásra is.”

2005. december 17.

A Civil Mozgalom Tóthfaluban tanácskozást szervezett „A határon túli magyar támogatáspolitikai lehetséges reformjai” címmel.

2005. december 17.

A *Kárpátalja* című lap „A Gyurcsány-kormány tízmilliókkal támogatja Gajdos István kampányát” címmel közölte: „A magyar kormány által létrehozott Szülőföld Alap úgynevezett Oktatási, Kulturális, Szociális, Egyházügyi és Média Kollégiuma a napokban döntött a 2005. november 18-i beadási határidejű pályázatokról. A kollégium 800 milliós keretéből 90 millió illetve az ukrainai pályázókat. Ezen összegből közel 75 millió forintot az UMDSZ-hez közel álló szervezetek nyertek.”

2005. december 19.

A Magyar Országgyűlés egyhangúlag ratifikálta a szociális biztonságról szóló magyar–román egyezményt, amely értelmében az áttelepült nyugdíjasok esetében mindkét ország nyugdíjbiztosítója az adott országban ledolgozott munkaévek után fizeti ki a nyugdíját.

2005. december 19.

Kása Zoltán, a BBTE matematika és informatika kara magyar tagozatának vezetője lemondott dékánhelyettesi, illetve az egyetem szenátusában és kari tanácsában betöltött tisztségéről, mert a kar tanácsa december 13-án megtartott ülésén 2006 májusára halasztotta a magyar nyelvű informatika tanszék létrehozásának kérdését. Emellett a matematika kar tanácsában helyet foglaló többi nyolc magyar oktató is felfüggesztette tanácstagságát mindaddig, amíg az egyetem szenátusa nem vitatja meg a kérdést.

2005. december 20.

Bécsben közös osztrák–magyar kormányülést tartottak.

2005. december 20.

A kisebbségi törvény elfogadásával szembeni román ellenállás kapcsán a *Krónika* kifejtette: „Az erdélyi magyarság azért indul rossz esélyekkel ebben a küzdelemben, mert sem a kellő határozottságot, sem az egységes akaratot nem tudja felmutatni az autonómiatörekvések mögött”, mivel az RMDSZ „elaltatta a választóit, arra tanította őket, hogy semmit nem kell tenniük, majd ő elintézi Bukarestben az ügyeket”.

2005. december 22.

Szász Jenő MPSZ-elnök sajtótájékoztatón úgy nyilatkozott, hogy a Romániáról szóló EP-jelentés nem szolgálja az erdélyi magyarság érdekeit, mert az önkormányzatiság fogalmát a kulturális autonómia fogalmával cserélte fel.

2005. december 23.

A szerbiai köztársasági kisebbségi tanács Vojislav Koštunica szerbiai miniszterelnök elnökletével jóváhagyta a vajdasági magyarság nemzeti jelképéről és ünnepeiről szóló határozatot, amelyet szeptember 23-i ülésén fogadott el az MNT. A lobogó abban különbözik Magyarország állami lobogójától, hogy közepén Magyarország címere van, a vajdasági magyarság nemzeti ünnepe pedig március 15., augusztus 20., és október 23.

2005. december 23.

Ünnepélyesen megnyitották a Nagy- és Kisszelmenc közötti határátkelőt. A megnyitás után néhány percig mindenki korlátozás nélkül léphette át a szlovák–ukrán határt, azt követően azonban az ukrán hatóságok már csak a vízzal rendelkezőket engedték szlovák területre. Berényi József szlovákiai külügyi államtitkár a megnyitón hangsúlyozta: a szlovák és az ukrán hatóságok keresni fogják annak lehetőségét, hogy az átkelőt a jövőben a kárpátaljai községek lakosai vízummentesen használhassák.

2005. december 23.

Nagy Zsolt romániai informatikai miniszter, a Janovics Jenő Alapítvány elnöke Kolozsváron bejelentette: a kuratórium eredeti célkitűzése, az erdélyi magyar televízió létrehozása mellett döntött, és a magyarországi költségvetésből e célra kapott 300 millió forintot úgy tervezi felhasználni, „hogy a beszerzendő eszközökkel segítse a létező romániai magyar televíziós műhelyek és stúdiók működését, ezzel pedig később lehetővé tegye az erdélyi magyar televízió létrehozását, illetve általában az erdélyi magyar audiovizuális média támogatását”.

2005. december 23.

Tibori Szabó Zoltán a *Szabadságban* „Kettős hontalanság” címmel – a romániai Szatmári Tibor és felesége elleni kémkedési vádakot említve – azt írta: „Mégfogalmazták (s ebben is valamennyi magyarországi párt egyetérteni látszik), hogy az erdélyi magyarokat ki kell szorítani a kormányzati és az államigazgatási funkciókból, mert ezek mind megbízhatatlanok, s ráadásul rendkívül szemtelenek is. Egyelőre ezzel a hivatalosságok és a politikusok nem álltak ki a nyilvánosság elé, ez a folyamat még csak fű alatt zajlik, de több forrásból származó információink is azt mutatják, hogy valóságos.”

2005. december 27.

Az Újvidéki Egyetem tanácsa 26 szavazattal egy ellenében elfogadta a tanulmányi és tudományos tanács javaslatát, hogy az egyetemen belül megalakuljon a szabadkai magyar tanítóképző kar.

2005. december 28.

Szabó Vilmos államtitkár bejelentette: 2006 elejétől Komlós Attila foglalhatja el a HTMH elnöki posztját.

2005. december 28.

Az *Új Szó* közölte: „A közelmúltban a pozsonyi Komenský Egyetem magyar nyelv és irodalom tanszékének, a nyitrai Bölsz Konstantin Egyetem Közép-európai Karának és a beszercebányai Bél Mátyás Tudományegyetem hungarisztika tanszékének vezetői közös nyílt levélben tiltakoztak a magyarországi támogatások nem szakmai, hanem politikai érdekek szerinti elosztása következtében az intézményeiket ért diszkriminatív döntések miatt.

2005. december 29.

Szabó Vilmos, a MEH határon túli magyar ügyekben illetékes politikai államtitkára a *Krónikának* adott interjúban kijelentette: az év folyamán azért nem hívták össze a MÁÉRT-et, mert „a mai helyzetben a miniszterelnök és a kormány nem látta biztosítottak, hogy egy ilyen értekezlet a nemzeti ügyet szolgálja. Ilyen körülmények között még mindig jobb, ha megvárjuk, hogy kialakuljon ehhez a kedvező légkör [...] Az egyetértésnek néhány kérdésben feltétlenül össze kell jönnie”.

Rövidítések

ANO	Aliancia nového občana (Új Polgári Szövetség, Szlovákia)
BBTE	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
BEC	Központi Választási Iroda (Románia)
CEU	Central-European University (Közép-Európa Egyetem, Budapest)
CMH	Concordia Minoritatis Hungaricae (Vajdaság)
DS	Demokratska stranka (Demokrata Párt, Szerbia)
DSHV	Demokratski savez Hrvata u Vojvodini (Vajdasági Horvátok Demokratikus Szövetsége)

DSS	Demokratska stranka Srbije (Szerbiai Demokrata Párt)
EBESZ	Európai Biztonsági és Együtműködési Szervezet
ELTE	Eötvös Loránd Tudományegyetem
EMI	Erdélyi Magyar Ifjak
EMNT	Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács
ERMACISZA	Erdélyi Magyar Civil Szervezetekért Alapítvány
ET	Európa Tanács
EU	Európai Unió
FAZ	Frankfurter Allgemeine Zeitung
Fidesz – MPSZ	Fidesz – Magyar Polgári Szövetség
FUEV	Föderalistische Union Europäischer Volksgruppen (Európai Népcsoportok Föderalista Uniója)
HDZ	Hrvatska demokratska zajednica (Horvát Demokrata Közösség, Horvátország)
HHRF	Hungarian Human Rights Foundation (Magyar Emberi Jogok Alapítvány, USA)
HMDK	Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége
HMSZ	Horvátországi Magyar Szövetség
HTMH	Határon Túli Magyarok Hivatala
HVIM	Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom
IKA	Illyés Közalapítvány
JSZK	Jugoszláv Szövetségi Köztársaság
KAMOT	Kárpátaljai Magyar Oktatásért Szülői és Pedagógus Tanács
KDEM	Kereszténydemokrata Európa Mozgalom
KDH	Kresťanskodemokratické hnutie (Kereszténydemokrata Mozgalom, Szlovákia)
KMAT	Kárpát-medencei Magyar Autonómia-Tanács
KMKSZ	Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség
KMPSZ	Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség
KREK	Királyhágó-melléki Református Egyházkerület
MÁÉRT	Magyar Állandó Értekezlet
MDF	Magyar Demokrata Fórum
MEH	Miniszterelnöki Hivatal
MESZ	Magyar Egyesületek Szövetsége (Horvátország)
MKP	Magyar Koalíció Pártja (Szlovákia)
MMÖNK	Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség
MNT	Magyar Nemzeti Tanács (Szerbia)
MPSZ	Magyar Polgári Szövetség (Románia)
MSZP	Magyar Szocialista Párt
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
MTI	Magyar Távíratok Iroda
MÚRE	Magyar Újságírók Romániai Egyesülete
MVSZ	Magyarok Világszövetsége
NDF	Német Demokrata Fórum (Románia)
NEKH	Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal
OVV	Országos Választási Bizottság (Magyarország)
PD	Partidul Democrat (Demokrata Párt, Románia)
PER	Project on Ethnic Relations

PNL	Partidul National Liberal (Nemzeti Liberális Párt, Románia)
PRM	Partidul Romania Mare (Nagy-Románia Párt, Románia)
PSD	Partidul Social Democrat (Szociáldemokrata Párt, Románia)
PSS	Pokret Snaga Srbije (Szerbia Ereje Mozgalom)
PUR	Partidul Umanist din Romania (Románia Humanista Pártja)
RMDSZ	Romániai Magyar Demokrata Szövetség
RMSZP	Romániai Magyar Szabaddemokrata Párt
RSZSZ	Romániai Székelyek Szövetsége
RT	Reform Tömörülés (Románia)
SNS	Slovenská národná strana (Szlovák Nemzeti Párt, Szlovákia)
SPO	Srpski pokret obnove (Szerb Megújítási Mozgalom, Szerbia)
SRS	Srpska radikalna stranka (Szerb Radikális Párt)
SZDSZ	Szabad Demokraták Szövetsége
SZET	Szövetségi Egyeztető Tanács (az RMDSZ testülete)
SZKT	Szövetségi Képviselők Tanácsa (az RMDSZ testülete)
SZNT	Székely Nemzeti Tanács
UMDSZ	Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség
VMDK	Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége
VMDP	Vajdasági Magyar Demokrata Párt
VMPM	Vajdasági Magyar Polgári Mozgalom
VMSZ	Vajdasági Magyar Szövetség

Források

B92 rádió honlapja: <http://www.b92.net>
 Dnevnik (Újvidék): <http://www.dnevnik.co.yu>
 Duna Televízió, Budapest: <http://www.dunatv.hu>
 HTMH Observer: <http://www.htmh.hu>
 Kossuth rádió: <http://www.radio.hu>
 Krónika (Kolozsvár): <http://www.kronika.ro>
 Magyar Hírlap Online: <http://www.magyarhirlap.hu>
 Magyar Nemzet Online: <http://www.mno.hu>
 Magyar Szó Online: <http://www.magyar-szo.co.yu>
 Magyar Távirati Iroda: <http://hirek.mti.hu/>
 MTV Online: <http://www.mtv.hu/>
 Népszabadság Online: <http://www.nol.hu>
 Népújság, Marosvásárhely: <http://www.hhrf.org/nepujsg/>
 Romániai Magyar Demokrata Szövetség honlapja: <http://www.rmksz.ro/>
 Romániai Magyar Szó: <http://www.hhrf.org/rmsz/>
 Szabadság, Kolozsvár: <http://www.hhrf.org/szabadsag/szamok.htm>
 Új Szó, Pozsony: <http://www.uj szo.com/>
 Vjesnik, Zágráb: <http://www.vjesnik.hr>
 VMSZ-honlap: <http://www.vmsz.org.yu>